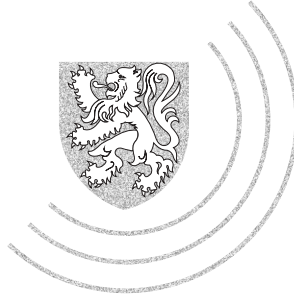

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

19 februari 2002

ONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met :

- 1° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Cuba inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 19 mei 1998 ;**
- 2° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Verenigde Mexicaanse Staten inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Mexico op 27 augustus 1998 ;**
- 3° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek El Salvador inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 12 oktober 1999**

INHOUD

	Blz.
1. Memorie van toelichting	3
2. Voorontwerp van decreet	19
3. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	23
4. Advies van de Raad van State	25
5. Ontwerp van decreet	29
6. BIJLAGE 1 : overeenkomst tussen de BLEU en de republiek Cuba	31
7. BIJLAGE 2 : overeenkomst tussen de BLEU en de Verenigde Mexicaanse Staten	57
8. BIJLAGE 3 : overeenkomst tussen de BLEU en de republiek El Salvador	89

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. Algemene bespreking**1. Betekenis van de overeenkomsten***– Doel en opzet van de overeenkomsten*

In het algemeen staat de Vlaamse regering positief ten opzichte van het sluiten van internationale investeringsakkoorden, die van belang zijn voor Vlaamse investeerders in het buitenland. Alhoewel buitenlandse investeringen reeds worden beschermd door nationale wetgevingen, biedt een bilateraal verdrag bijkomende waarborgen wegens de voorrang van het internationaal recht op het interne recht van een staat.

De doelstelling van dergelijke overeenkomsten is, naast het aanmoedigen van investeringen, het bieden van een garantie voor een maximale bescherming aan de investeerder, zoals de waarborgen voor een billijke en rechtvaardige behandeling van de investering, de clausule van de meest begunstigde natie om discriminatie te voorkomen, een vergoedingsplicht bij onteigenende maatregelen en de vrije overmaking van inkomsten. Bovendien creëren zulke overeenkomsten een eigen juridisch kader waarin investeringsgeschillen kunnen geregeld worden en waarbij de investeerder een beroep kan doen op internationale arbitrage.

– De overeenkomsten vormen gemengde verdragen

Dergelijke internationale overeenkomsten ten gunste van investeringen in het buitenland zijn verdragen in de zin van het volkenrecht of internationaal publiek recht. Het zijn juridisch bindende en afdwingbare akten onderschreven door volkenrechtelijke rechtspersonen, in casu drie onafhankelijke en soevereine staten en drie deelstaten met een grondwettelijk toegekende bevoegdheid om verdragen te sluiten. Die akten vormen de rechtsgrond voor rechten en verplichtingen in hoofde van die zes overheden en rechtstreeks in hoofde van investeerders op elkaars grondgebied. Overeenkomstig artikel 167 van de Grondwet, worden alle verdragen gesloten door de daartoe bevoegde regeringen en aan hun parlementen ter instemming voorgelegd, vooraleer ze uitwerking kunnen hebben.

Het zgn. “gemengde” karakter van de BLEU-overeenkomsten inzake investeringen werd in april 1995 unaniem aanvaard door de leden van de interministeriële Conferentie voor buitenlands beleid (ICBB). Zowel de Gewesten als de federale overheid worden namelijk in principe bevoegd geacht. Dergelijke overeenkomsten worden gemengde verdragen genoemd wegens de gezamenlijke bevoegdheidsuitoefening op het federale en het gefedereerde niveau.

De Gewesten zijn immers bevoegd voor het economisch beleid, alsook voor het afzet- en uitvoerbeleid, overeenkomstig artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1° en 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI), zoals gewijzigd. De federale overheid blijft bevoegd inzake de verzekering van invoer-, uitvoer- en investeringsrisico's (art. 6, § 1, VI, eerste lid, 3°, BWHI), het handelsrecht, het vennootschapsrecht en de regelgeving voor de vestiging van bedrijven met uitzondering van die in de toeristische sector (art. 6, § 1, VI, vijfde lid, 5° en 6°, BWHI).

Daarom bepaalt het eerste artikel van het bijgevoegde ontwerp van decreet dat het een gewest-aangelegenheid betreft. De drie volgende artikelen houden in dat het Vlaams Parlement zijn goedkeuring verleent aan de voorliggende overeenkomsten, zodat ze in werking kunnen treden na de instemming van de betrokken parlementen en na de internationale ratificatie door de federale overheid en door het partnerland.

2. Schets van de partnerlanden**CUBA***– Politieke gegevens*

Cuba is een éénpartijstaat. Er is geen legale oppositie. Het regime houdt geen rekening met de individuele politieke rechten. Een gematigde binnenlandse oppositie en dissidentie wordt sedert 1999 getolereerd. Wijzigingen in de regering worden beslist door het staatshoofd en zijn onmiddellijke entourage (partij, legertop). Fidel Castro zit de ministerraad voor. Hij is eveneens president en partijleider.

De grondwetsherziening van juli 1992 betekende niet de “verwachte” opening doch bevestigde in essentie zowel de bestaande structuren van de éénpartijstaat als de persoonlijke rol van Castro. Institutionele politieke hervormingen lijken vandaag

nog steeds uitgesloten en de binnenlandse politieke toestand blijft quasi onveranderd. Cuba blijft de identificatie van staat en samenleving verdedigen.

Het vijfde congres van de Communistische Partij in oktober 1997 luidde evenmin een vernieuwing in. De Staatsraad, het hoogste grondwettelijke orgaan dat krachtens de grondwet boven de regering staat, werd door de verkiezingen van 1998 gevoelig gewijzigd maar de oude garde blijft aan het bewind. Fidel Castro werd met unanimité door het Parlement herkozen als president van de Staats- en ministerraad voor een nieuwe termijn van vijf jaar.

De ontwikkeling van een “civiele maatschappij” tijdens de laatste jaren, die meer en meer een eigen dynamiek ontwikkelt en waarover de regering niet ten onrechte vreest de controle te verliezen, zet zich echter traag maar zeker verder.

Het politieke beleid blijft dan ook gehandhaafd en dit ondanks het feit dat de nationale solidariteit inwendig langzaam maar zeker ondergraven wordt door een groeiende economische ongelijkheid. Begin 1999 werden dan ook een aantal maatregelen genomen om de maatschappelijke en politieke controle te verstevigen. Zo werd in februari 1999 een strengere strafwetgeving ingevoerd teneinde het hoofd te kunnen bieden aan de toenemende criminaliteit en een nieuwe wetgeving inzake de bescherming van de nationale onafhankelijkheid en de economie, die onder meer nieuwe vrijheidsbeperkingen introduceert die voornamelijk gericht zijn tegen de “onafhankelijke” pers. In de praktijk blijft de pers evenwel sedert een aantal maanden genieten van een grotere bewegingsruimte.

De burgerlijke dissidentie is beperkt tot kleine groepjes en enkele individuen. In de loop van 1999 stelde men wel een grotere tolerantie vast van de regering ten aanzien van de dissidenten. De groepen rond opposant Fernando Sanchez worden sedert de negende Ibero-Amerikaanse top, die op 15 en 16 november 1999 in Havana plaatsvond, stilzwijgend getolereerd. Toch zorgen de autoriteiten ervoor dat zij de activiteiten van de dissidenten blijven ontmoedigen via zeer kortstondige aanhoudingen.

De behandeling die de politieke dissidenten te beurt valt, staat in scherp contrast met de organisatorische bewegingsvrijheid van de Kerk na het open verloop van het pausbezoek begin 1998. De godsdienstbeleving is nu totaal vrij en de Kerk wordt erkend als een belangrijke factor in de maatschappelijke context. Ze doorbreekt meer en meer het monopolie van de staat, bvb. inzake vereni-

gingsleven, sociale activiteiten, ouderenzorg en zelfs onderwijs.

In januari 1998 vonden verkiezingen plaats voor de provinciale en nationale assemblees. De volgende verkiezingen zijn voorzien voor januari 2003.

– *Buitenlandse politiek*

De Cubaanse regering voert een actieve diplomatie waarbij gezocht wordt naar steun uit de rest van de wereld voor de erkenning en het behoud van de specificiteit van het Cubaanse systeem en tegen het streven van de VS, de EU en een paar andere landen en organisaties om politieke veranderingen en verbetering van de mensenrechtensituatie te bewerkstelligen. De diplomatie richt zich ook op het aantrekken van buitenlandse investeerders en steeds veel aandacht aan buitenlandse handel wegens de deviezen- en goederenschaarste in Cuba.

Cuba normaliseerde zijn betrekkingen met de rest van Latijns-Amerika en de Caraïben. De diplomatieke betrekkingen met de Dominicaanse Republiek, Guatemala en Paraguay werden hersteld. Enkel Costa Rica, El Salvador en Honduras onderhouden nog geen volwaardige diplomatieke betrekkingen met Cuba.

De officiële relatie met de VS blijft problematisch waarbij de wet Helms-Burton beide landen tegenover elkaar plaatst. Sinds het pausbezoek kreeg de Amerikaanse isolatiepolitiek aanhoudende kritiek. Als antwoord daarop lanceerden de VS op 20 maart 1998 drie humanitaire maatregelen, nl. het opnieuw toelaten van directe humanitaire vluchten, de toelating aan de Amerikaanse Cubanen om geld te sturen naar Cuba en een vereenvoudiging van de procedures voor exportlicenties voor medicamenten en medisch materiaal.

De officiële tegenstellingen kwamen eveneens tot uiting door de indiening, op 31 maart 1999, van een eis tot schadevergoeding aan de VS door een groep Cubaanse organisaties als compensatie voor de anti-Cubaanse acties sedert 1959 en in de zaak van de jonge bootvluchteling Elian Gonzalez die zich ontwikkelde van een privaatrechtelijke aangelegenheid tot een bilateraal politiek geschilpunt tussen beide landen.

Ondanks alles ziet het er niet naar uit dat Washington noch Havana streven naar een breuk in de bilaterale betrekkingen. Het embargo wordt in de VS meer en meer in vraag gesteld en meer en meer officiële missies en organisaties van Amerikaanse politici en zakenlui doen Cuba aan (130.000 Ameri-

kaanse bezoekers in 1999). De relaties tussen het VS-belangenkantoor en de Cubaanse autoriteiten zijn goed en er is sprake van een intense samenwerking.

Tijdens het bezoek van de minister van Buitenlandse Zaken van Canada in januari 1997 werd een gemeenschappelijk communiqué ondertekend waarin Cuba voor het eerst de bespreekbaarheid van thema's inzake mensenrechten in een bilaterale relatie aanvaardde. Het duurde evenwel tot februari 1998 vooraleer in Havana de concrete akkoorden ter uitvoering van dat communiqué ondertekend werden. De bilaterale relaties bekoelden sedert februari 1999.

Met de individuele lidstaten van de EU evolueerden de relaties over het algemeen gunstig met een opmerkelijk aantal bilaterale bezoeken. De relatie tussen de EU zelf en Cuba blijft evenwel gedomineerd door de "Gemeenschappelijke Positie" die op 2 december 1996 werd aangenomen en die sindsdien op zesmaandelijks basis herzien wordt. De EU wil een vreedzame overgang naar een pluralistische democratie in Cuba bevorderen en vergemakkelijken, een groter respect voor de mensenrechten en de fundamentele vrijheden en een verbetering van de levensstandaard van het Cubaanse volk. Deze Gemeenschappelijke Positie geeft uitdrukking aan de wens van de EU om toenadering mogelijk te maken met Cuba, maar ze stelt dat volledige samenwerking afhankelijk zal zijn van verbetering op het vlak van de mensenrechten en de politieke vrijheden. Cuba blijft echter de "conditionaliteit" van de Europese benadering afwijzen. De principieel afwijzende Europese houding inzake de Amerikaanse Helms-Burton Act wordt daarentegen wel geapprecieerd, hoewel het sluiten van het Memorandum tussen de VS en de EU van 18 mei 1998 en de Amerikaanse interpretatie ervan, vragen oproepen. In november 2001 toonde Cuba zich bereid om de politieke dialoog met de EU, die het zowat anderhalf jaar had bevroren nadat de EU-landen in de VN-mensenrechtencommissie een resolutie tegen Cuba hadden gesteund, te hervatten. De Belgische minister van Buitenlandse Zaken speelde een belangrijke rol in die toenadering.

– Samenwerking met Vlaanderen en België

De Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand (VVOB) heeft sedert 1998 twee programma's lopen in Cuba. Het gaat om een project dat meewerkt aan de didactische en pedagogische aanpak van de schoolorganisatie in het buitengewoon onderwijs en een project

schoolmanagement dat zich in eerste instantie richt tot directeurs van scholen en coördinatoren.

Er zijn een aantal Belgisch-Cubaanse joint ventures en associatieverbanden tussen Belgische bedrijven en Cuba.

Op 31 december 1998 bedroeg de Cubaanse schuld aan België 148,736 miljoen euro. De achterstallen voor leningen van staat tot staat bedroegen op dezelfde datum 1.503.457 euro. De mogelijkheden voor een schuldverlichting via de Club van Parijs of aan vergelijkbare condities zouden kunnen worden onderzocht. Een alternatief is een gedeelte van de oude schuld in nieuwe kredietlijnen om te zetten.

– Economische gegevens

Algemeen

Sedert de val, in 1989, van de communistische regimes in Oost-Europa, die 85% van de Cubaanse export voor zich namen, kwam een einde aan de geprivilegieerde banden met die landen en kende Cuba een ernstige economische crisis. Gedreven door economische noodzaak voerde Cuba vanaf 1993 een ingrijpend programma van economische hervormingen door: "socialisme met markteconomische bijsturing". De maatregelen waren vaak in strijd met de ideologische principes en betroffen onder meer gedeeltelijke privatisering van de distributiesector, toelating van zelfstandige arbeid, aantrekken van buitenlandse investeringen, legalisatie van de dollareconomie.

Ondanks de nadruk die de regering in 1996 en 1997 legde op het belang van het behoud van de communistische principes en de kracht van de staatssector als enige optie voor de Cubaanse economie, werd de economische politiek verder bijgestuurd. Er werd een aanvang gemaakt met de creatie van "free-zones" voor buitenlandse investeerders en in 1998 werd het belastingstelsel gemoderniseerd en werd gestart met de decentralisatie van het economische management, wat moet leiden tot de creatie van steeds meer autonome ondernemingen.

In 1999 werd een monetair comité opgericht, een systeem van consumptiekredieten ingevoerd en het ondernemingsmanagement verder aangepast. Algemeen wordt verwacht dat – omwille van de economische groei, de politieke stabiliteit, de verbetering van de productiviteit van de belangrijkste productiesectoren, de groei van het toerisme, de buitenlandse investeringen en de deviezeninkomsten uit de VS – de graduele economische hervormin-

gen zich geleidelijk zullen voortzetten ondanks de blijvende staatsdirigistische retoriek.

Het gaat nu beter met de Cubaanse economie. Na devaluaties van de nationale munt en aanzienlijke dalingen van de invoer tijdens de crisis, wijzen de meeste indicatoren op een duidelijke opleving vanaf 1995. In 2000 was er een economische groei met 6%. De belangrijke economische sectoren zijn duidelijk erg dynamisch, weliswaar op een uiteenlopende manier.

Economische structuur

Er zijn weinig cijfers voorhanden, maar geschat wordt dat ongeveer 60% van het Bruto Nationaal Product (BNP) gerealiseerd wordt door de dienstensector, en de rest door de nijverheids- en landbouwsector (resp. ten belope van 30 à 35% en 5 à 10%).

De landbouw en de industrie hebben een nieuw dynamisme gevonden. Dat heeft ongetwijfeld te maken met de buitenlandse participaties en investeringen in Cubaanse ondernemingen.

De productiviteit in de landbouw en de veeteelt verbetert maar de voedselproductie blijft een probleem. Ook de suikerrietproductie herstelt zich maar suiker is niet langer de voornaamste industrie. Toch blijft de rol van de suiker zeer belangrijk want de sector stelt meer dan 500.000 mensen te werk. In 2000 werd meer dan 3.600.000 ton geproduceerd. Zelfs met de eerder lage prijzen kan Cuba deze inkomstenbron niet aan zich laten voorbijgaan. Er worden belangrijke inspanningen geleverd om de sector te diversifiëren. De productie van citrusvruchten, tabak en aardappelen neemt opnieuw toe.

De groei van de industriële sector wordt bepaald door de lichte industrie (glas, papier, voedsel, consumptieartikelen). De elektriciteitsproductie groeit en de winning van petroleum en natuurlijk gas neemt toe. Het snel groeiend toerisme had een verhoging van de bouwactiviteit tot gevolg en de uitvoermogelijkheden van biotechnologische en chemische producten verhoogden.

In de dienstensector blijft het toerisme het paradepaardje van de “economische opening” van Cuba sedert 1990. De infrastructuur wordt verder uitgebouwd, men diversifieert het toeristisch aanbod en verbetert de luchtverbindingen. In 2001 brachten naar schatting 2 miljoen buitenlanders een bezoek aan Cuba en men hoopt om tegen 2005 meer dan 3 miljoen toeristen te ontvangen. Het toerisme is de

belangrijkste bron van inkomsten en het zorgt rechtstreeks of onrechtstreeks voor een grote deviezeninbreng.

De buitenlandse investeringen

Alle economische sectoren, behalve defensie, openbare gezondheid en onderwijs, staan sinds 1995 open voor buitenlandse investeringen. De meeste investeringen gebeuren in het toerisme, de olie- en gasprospectie en in andere diensten zoals de mobiele telefonie. De VS-wetgeving laat geen Amerikaanse investeringen toe. De Italianen zijn de voornaamste investeerders, gevolgd door de Spanjaarden en de Canadezen. Er zijn ongeveer 180 gemengde ondernemingen in oprichting.

In- en uitvoercijfers

De EU is de belangrijkste partner van Cuba met zowat 40% van de Cubaanse buitenlandse handel. De uitvoer van de BLEU naar Cuba groeide in de periode 1997-1999 met ongeveer 20%. Er worden vooral producten van dierlijke oorsprong (26%), producten van de chemische nijverheid (19%), machines (11%), producten van plantaardige oorsprong (10%), minerale producten (9%) en kunststoffen (8%) uitgevoerd.

Over heel 1999 bedroeg de Belgische export 27,144 miljoen euro, in 2000 25 miljoen euro. Cuba was daarmee de 107de klant van België. Voor Vlaanderen waren de exportcijfers respectievelijk 16,758 miljoen euro in 1997, 23,748 miljoen euro in 1998, 13,238 miljoen euro in 1999 en 14,279 miljoen euro gedurende de eerste drie kwartalen van 2000.

In 2000 voerde België voor 14,625 miljoen euro in uit Cuba waarmee dat land onze 119de leverancier was. De invoer bestond voor 91% uit producten van de voedingsindustrie.

MEXICO

– Politieke gegevens

Op 6 juli 1997 behaalde de oppositie een meerderheid in het parlement. Voor het eerst in 68 jaar verloor de Institutionele Revolutionaire Partij (PRI) de absolute meerderheid. Bovendien leverde de centrumlinkse oppositie voor het eerst de burgemeester van Mexico-stad, één van de grootste metropolen ter wereld. In september 1997 bundelden de vier oppositiepartijen hun krachten tegen de PRI. De kandidaat van de Nationale Actie Partij (PAN), Vicente Fox, won de presidentsverkiezingen.

gen van 2000. Hij volgde de in 1994 verkozen Ernesto Zedillo Ponce de Leon (PRI) op.

De politieke invloed van de twee guerrillagroepen, *Ejército Zapatista de Liberación Nacional* (EZLN) en *Ejército Popular Revolucionario* (EPR) kan niet onderschat worden, niettegenstaande de regeringen tegenover de buitenwereld als folklore bestempelt. In tegenstelling tot andere Latijns-Amerikaanse landen zijn noch het leger noch de Kerk van politieke betekenis.

Op 1 januari 1994 brak in de zuidelijke staat Chiapas een opstand uit tegen de Mexicaanse regering. Deze opstand, geleid door een groepering die zich het “Zapatistische Leger voor Nationale Bevrijding” (EZLN) noemt, staat onder de leiding van “subcommandante” Marcos. In het zuiden van Mexico werden sindsdien reeds 32 autonome gemeenschappen uitgeroepen door de inheemse oppositie. De leiding van het EZLN is in handen van Maya-indianen die zich verzetten tegen de PRI die zij beschuldigen van corruptie. Zij verzetten zich ook tegen de “neoliberale orde” waarvan het lidmaatschap van de NAFTA een uiting is en die volgens de Zapatisten de kloof tussen rijk en arm in Mexico alleen maar groter maakt. Het Mexicaanse leger en het EZLN raakten meermaals slaags waarbij ook regelmatig burgerslachtoffers vielen. Beide partijen voerden onderhandelingen die leidden tot de vredesovereenkomsten van San Andres Larrainzar die in 1996 werden ondertekend door de regering en de guerrilla en die een hertekening van de gemeentegrenzen in het vooruitzicht stellen. In de Indiaanse gebieden zou een vorm van zelfbestuur worden geïnstitutionaliseerd. Hoewel het parlement de akkoorden al had goedgekeurd, heeft president Zedillo er nadien zijn veto tegen uitgesproken omdat het volgens hem zou leiden naar een balkanisering van het land. Sindsdien zit de vredesdialoog in het slop. De regering tracht voor de buitenwereld de opstand in Chiapas af te doen als een regionale opstand van een minderheid van de bevolking. Buitenlandse journalisten mogen het gebied echter niet betreden. Op die manier tracht de Mexicaanse regering te beletten dat deze opstand zou overslaan naar andere gebieden. De nieuw verkozen president Fox heeft beloofd het leger uit Chiapas terug te trekken en te onderhandelen met de Zapatisten over Indiaanse autonomie en betere levensomstandigheden. In februari-maart 2001 maakten de Zapatisten een tocht door 12 Mexicaanse staten naar de hoofdstad om hun eisen kracht bij te zetten.

– *Buitenlandse politiek*

Met een buur als de Verenigde Staten kan het niet anders dan dat de buitenlandse politiek overheerst wordt door de relaties met dat land. Mexico slaagt er toch in een eigengereide koers te varen. Op economisch vlak bvb. zitten beide landen in de Noord-Amerikaanse Vrijhandelsassociatie (NAFTA) maar op politiek vlak is Mexico traditioneel bevriend met Cuba. Met de VS heeft Mexico een grens van 3.000 km. Migratie en drugshandel, meestal van zuid naar noord, zorgen regelmatig voor onenigheden op hoog niveau. Regelmatige gesprekken tussen beide landen zorgen ervoor dat de soms gespannen relaties niet uit de hand lopen.

Op 8 december 1997 werd in Brussel een Overeenkomst inzake economisch partnerschap, politieke coördinatie en samenwerking tussen Mexico en de EU ondertekend. Die Overeenkomst trad in werking op 1 juli 2000. Er wordt onderhandeld over een overeenkomst over vrije handel. De EU wil een totale liberalisering van de handel met Mexico tegen het jaar 2003. Mexico stelt 2007 voorop. Het vrijhandelsakkoord NAFTA dat Mexico in 1994 sloot met de VS en Canada heeft het aandeel van de handel met de EU doen krimpen. Europa vertegenwoordigt nog slechts 6% van de import van Mexico, en slechts 3% van de export van Mexico gaat naar EU-landen.

– *Samenwerking met Vlaanderen en België*

Op 28 september 1999 werd tijdens de XIVe vergadering van de Vaste Gemengde Commissie, in uitvoering van het Cultureel Akkoord dat in 1964 gesloten werd tussen België en Mexico, een werkprogramma opgesteld voor de jaren 1999-2002.

Vlaanderen ondersteunt ook het Centrum voor Mexicaanse Studies aan de Universitaire Faculteiten Sint-Ignatius (UFSIA) in Antwerpen door het uitbouwen van het bibliotheekbestand van het Centrum. Via de administratie Buitenlands Beleid biedt Vlaanderen vijftien bankdagen aan voor Mexicaanse professoren en vorsers voor het geven van colleges of om een seminarie te leiden aan de ‘leerstoel Mexicokunde’ van de UFSIA.

Op het vlak van investeringen in Mexico staat België nergens. In 2000 werd voor 11,1 miljoen euro geïnvesteerd. Dat was slechts 1% van het totaal aan Europese investeringen in Mexico. Er zijn enkel wat familiebedrijven als Puratos en Picanol aanwezig.

– *Economische gegevens*

Algemeen

Oorspronkelijk werd, gesteund op de gunstige resultaten van 1997, voor 1998 een groei van het BBP gepland van 6 à 7%. De Aziatische crisis, maar vooral het uiterst ongunstige peil van de petroleumprijzen, heeft de regering genoopt om de begroting herhaaldelijk te herzien; het groeicijfer werd dan ook herzien tot 4,4%.

Hoewel het de bedoeling was de strijd tegen de inflatie verder door te zetten in 1998, heeft de Aziatische crisis een belangrijke druk uitgeoefend op de wisselkoers, wat een snellere stijging van de consumentenprijzen heeft meegebracht.

De Mexicaanse munt, de peso, is op dit ogenblik de sterkste munt van Latijns-Amerika. Het is zelfs de enige munt die terrein wint tegenover de US dollar. Nochtans had de peso, na de devaluatie van 1994, een niet zo best imago. Volgens voorlopige schattingen van de Nationale Bank zijn er tijdens de eerste twee maanden van 2001 10 miljard US dollar aan deviezen het land binnengekomen, wat bijna het dubbele is van wat binnenkwam in dezelfde periode van 2000.

In de eerste helft van 2001 kon Mexico puike macro-economische resultaten blijven voorleggen. De referentierente zakte naar het laagste niveau sinds 1994, de peso bleef ongenaakbaar en de inflatie lag lager dan in de VS. Toch draaide de economie vierkant. Ook de gebeurtenissen van 11 september in de VS hadden een negatieve invloed. Vooral het toerisme en de assemblage kregen klappen.

Afgaande op de werkloosheidscijfers, maakt Mexico de ergste crisis door sinds het begin van de jaren tachtig. Volgens het Instituut voor Statistiek gingen tussen 1 december 2000, toen president Fox aan de macht kwam, en eind oktober 2001, meer dan 400.000 arbeidsplaatsen verloren. De werkloosheid nam vooral toe in de exportgerichte assemblage-industrie die lijdt onder de afgenomen vraag in de Verenigde Staten. Die cijfers staan in schril contrast met de 750.000 extra-jobs die Fox in het vooruitzicht stelde. Specialisten noemen de balans van één jaar regering Fox vanuit economisch standpunt, ronduit negatief.

Ook de dalende petroleumprijzen zorgen voor problemen. Verwacht wordt dat Mexico in 2002 3 miljard US dollar minder inkomsten zal halen uit de petroleum en dat de begroting zal moeten aange-

past worden. De fiscale hervormingswet, die de staat meer inkomsten moet verschaffen, botst op veel tegenstand in het parlement, aangezien de wet steunt op een verhoging van de BTW.

Economische prioriteiten

De verschillende herzieningen van de begroting in 1998 hebben de regeringsprioriteiten verlegd van de productieve sector naar de sociale sector. Het effect hiervan op de economie in het algemeen is echter beperkt gezien de meeste parastatale bedrijven in de voorbije jaren reeds geprivatiseerd werden. Ondanks een belangrijke politieke oppositie zullen de plannen voor verdere privatisering in de energiesector (elektriciteit, petroleumindustrie en gasdistributie) voortgezet worden. Ook in de sector communicatie wordt aan een verdere liberalisering gewerkt. Tenslotte is de privatisering van de luchthavens en aanverwante diensten ook op dreef gekomen.

Tenzij men deze theoretisch zou afleiden uit de groeicijfers van het BBP, uit vergelijkende studies met gelijkaardige landen in Zuid-Amerika of door deductie met onze afzetmogelijkheden in de VS, dient men Mexico meer als een opportunistische (in de goede zin van het woord) dan als een sectorale markt te beschouwen. Mexico is inderdaad een nichemarkt. Dit is wellicht een gemeenplaats, maar Mexico zoekt een degelijke (geen uitstekende) kwaliteit voor een internationaal competitieve prijs (zeer laag). Daarnaast is het absoluut noodzakelijk, zo volledig mogelijk in te spelen op de psychologie van de Mexicaan: het opbouwen van persoonlijke relaties en zeer veel geduld. Indien men aan deze voorwaarden voldoet zit men automatisch in een kansrijke positie.

Veel bedrijven worden afgeschrikt omdat ze denken dat Mexico het gereserveerd jachtterrein is van de VS. Statistisch hebben de VS een zeer belangrijk marktoverwicht (75%), maar dit vertegenwoordigt in belangrijke mate tijdelijke invoer (de maquiladora of assemblage-industrie). In feite bedraagt het dus veel minder en moeten onze bedrijven, als zij kunnen concurreren op de Amerikaanse markt, het zeker kunnen op de Mexicaanse markt. Volgens de OESO is de informele economie in Mexico goed voor 44% van de betaalde arbeid en haalt een totale omzet van 146 miljard US dollar per jaar, 12% meer dan de export. De OESO schrijft de verhoging van de informele economie toe aan de wijdverspreide armoede, het lage scholingsniveau van een groot deel van de bevolking en de afwezigheid van een sociaal vangnet. Volgens de OESO bedraagt het gemiddeld inkomen in de informele sec-

tor niet meer dan 10 US dollar per dag. De OESO beveelt de Mexicaanse regering aan de informele sector in het belastingstelsel te integreren

Buitenlandse handel

Gedurende het eerste trimester van 1998 registreerde de kapitaalrekening een overschot van 4,6 miljard US dollar ; 2 miljard hiervan kan toegeschreven worden aan directe buitenlandse investeringen en 1 miljard aan portefeuille-investeringen. Het bedrag van deze influx is ruimschoots voldoende om het tekort op de handelsbalans op te vangen. Het uitblijven van een oplossing in Chiapas, de voortdurende bankcrisis en de internationale onzekerheid in verband met de ontwikkelingen in Azië, blijken echter een remmende werking te hebben op de investeringsbeslissingen.

Gedurende 1997 werd de Mexicaanse externe sector vooral gekenmerkt door een overschot op de handelsbalans, een belangrijk dynamisme van de uitvoer van niet-petroleumproducten, een daling in de petroleumuitvoer te wijten aan de daling van de internationale prijzen, een belangrijke groei van de goederenimport en een draagbaar deficit in de lopende rekeningen (1,8% van het BBP).

De totale uitvoer in 1997 beliep 110,4 miljard US dollar (15% meer dan in 1996) terwijl de import steeg met 22,7% tot 109,9 miljard US dollar. Gedurende het eerste trimester van 1998 werd deze trend voortgezet. De uitvoer steeg met 12,4% in vergelijking met dezelfde periode in 1997, terwijl de import met 27,4% steeg. Over het algemeen kan men hieruit een belangrijk dynamisme afleiden van de productieve sectoren.

De Belgische en Vlaamse uitvoer naar Mexico zijn niet onbelangrijk. In 2000 voerde België voor 595 miljoen euro uit naar Mexico. Vlaanderen nam daarvan ongeveer 446,2 miljoen euro voor zijn rekening. De uitvoer bestond voornamelijk uit machines, scheikundige producten, textiel, vlees, plastic, karton, staal en auto's. De Belgische import bedroeg 471 miljoen euro. De positieve handelsbalans sloeg begin 2001 om. Tijdens de eerste drie maanden van 2001 werd een handelsdeficit van 42,1 miljoen euro opgetekend.

EL SALVADOR

– Politieke gegevens

De uitvoerende macht berust bij de president, de vice-president en de raad van ministers, voorgezeten door de president. De president duidt zelf de

ministers aan. Francisco Flores heeft met de traditie gebroken en ook een minister van buiten zijn eigen partij benoemd.

De wetgevende macht berust bij de "Asamblea Legislativa" (één kamer) die 84 afgevaardigden telt. De huidige legislatuur loopt van 1 mei 2000 tot 1 mei 2003). De president en vice-president worden verkozen voor 5 jaar, de volksvertegenwoordigers daarentegen voor 3 jaar. De eerste verkiezingen na de burgeroorlog (president en vice-president, parlement en lokale besturen) vonden plaats in maart 1994 (met een tweede ronde voor de presidentsverkiezingen in april). De jongste presidentsverkiezingen vonden plaats op 7 maart 1999 (zonder tweede ronde), de jongste parlements- en gemeenteraadsverkiezingen op 12 maart 2000. De volgende parlements- en gemeenteraadsverkiezingen zijn gepland voor maart 2002, de volgende presidentsverkiezingen voor maart 2004.

De rechtse ARENA-partij levert de president sinds 1989. In het parlement dat op 1 mei 1997 aantrad, houden ARENA en het linkse FMLN, de voormalige guerrillabeweging, elkaar daarentegen in evenwicht met elk ruwweg een derde van de zetels. De resterende zetels worden verdeeld tussen kleinere rechtse (PCN), centrumrechtse (PDC, PRSC, MU) en centrumlinkse (PD, CD) partijen.

In de presidentsverkiezingen van maart 1999 had de 39-jarige ARENA-kandidaat Francisco Flores, voormalige parlementsvoorzitter en econoom-filosoof, de FMLN-kandidaat, Facundo Guardado, een verpletterende nederlaag toegebracht (51% vs. 28%). Oorzaken waren o.m. de interne verdeeldheid binnen het FMLN en het profiel van een ex-guerrillero die in tegenstelling tot de jonge Flores eerder associaties met het verleden opriep. Prioritair voor de nieuwe regering zijn de bestrijding van de misdaad, de sociale gelijkheid, de finalisering van de vredesakkoorden, de uitvoering van het economisch beleid en de wederopbouw van het land na de orkaan "Mitch".

De nederlaag van ARENA in de parlementsverkiezingen van maart 2000, 8 maanden na het aantreden van Flores, is vooral te wijten aan de ontgoocheling over diens beleid en de verdeeldheid binnen ARENA. In het nieuwe parlement houden FMLN en ARENA elkaar ruwweg in evenwicht. Al slaagt het Frente erin de regeringspartij te vervangen als grootste partij, het kan een rechtse alliantie ARENA-PCN niet de absolute meerderheid ontnemen (29 + 14 = 43 op 84), maar wel de relatieve. Vele Salvadoranen stellen zich met deze constellatie vragen over de regeerbaarheid van hun land. In

de hoofdstad werd Hector Silva, de kandidaat van het FMLN, herkozen. Hij wordt algemeen aanzien als kandidaat voor de presidentsverkiezingen van 2004.

– *De uitvoering van de vredesakkoorden*

In 1992 kwam een einde aan een twaalfjarige burgeroorlog die minstens 75.000 doden en honderdduizenden gewonden en ontheemden maakte. In het akkoord van Chapultepec (16 januari 1992) aanvaardde de guerrillabeweging, het FMLN, de wapens neer te leggen in ruil voor een reeks politieke, militaire, en in mindere mate sociaal-economische hervormingen. De uitvoering van deze akkoorden werd nauw opgevolgd door de VN. Op militair vlak zijn de akkoorden volledig uitgevoerd (demobilisatie en ontwapening van het FMLN, afslanking van de strijdkrachten en herdefiniëring van hun missie). In de andere domeinen blijft de agenda echter onafgewerkt. Zo blijft de nieuwe "Policía Nacional Civil" (PNC), wiens oprichting eind 1994 voltooid werd, een zorgenkind: de interne controle op haar werking is gebrekkig, de gebruikte methoden roepen vragen op... Vele aanbevelingen van de waarheidscommissie zijn een dode letter gebleven. De regering joeg enkele dagen na de publicatie van het rapport een algemene amnestie door het Parlement (maart 1993). Een reeks hervormingen in het gerechtelijk en electoraal systeem wacht op uitvoering: zo werd wel een bureau voor de procureur voor de mensenrechten opgericht, maar de werkingsmiddelen blijven onvoldoende, de epuratie van corrupte en incompetent rechtshandelaars en ambtenaren werd stopgezet, evenals de reorganisatie van de juridische carrière. Ook het sociaal-economische luik van de vrede – nochtans eerder stiefmoederlijk behandeld in het vredesakkoord – kent vertraging. Het programma voor de overdracht van gronden ("Programa de Transferencias de Tierra") werd in maart 1998 met succes afgesloten: de overdracht van de eigendomstitels, de schulden van de landbouwers en de vreedzame bezetting van eigendommen die groter zijn dan de grondwettelijke limiet van 245 ha blijven evenwel problemen stellen, evenals het programma voor de overdracht van landelijke nederzettingen van de wettelijke eigenaars naar de feitelijke bewoners ("Programa de Asentimientos Humanos Rurales").

– *Politieke stabiliteit*

Het land heeft sedert 1992 twee presidents- en drie parlementsverkiezingen gekend. De militairen hebben zich bij elk van deze verkiezingen afzijdig gehouden. De regering Flores heeft geen meerderheid in het huidige parlement. Zowel ARENA als

het FMLN kampen met interne problemen. De mensenrechtensituatie is verbeterd, maar blijft problematisch (overdreven politiegeweld, een inefficiënt en corrupt juridisch apparaat, schendingen van syndicale rechten enz.). Per jaar worden 7.000 à 8.000 mensen vermoord in El Salvador: de golf van misdaad ondermijnt niet alleen de rechtsstaat maar schrikt ook buitenlandse toeristen en investeerders af op een ogenblik dat de Salvadoraanse economie stimuli kan gebruiken (de Wereldbank schat de kost van de delinquentie op 24,9% van het BBP, ver boven het gemiddelde voor Latijns-Amerika dat 14% bedraagt).

– *Buitenlandse politiek*

El Salvador is lid van de Verenigde Naties (VN) en de meeste gespecialiseerde organisaties zoals de Wereldbank, het Internationaal Monetair Fonds (IMF), de Organisatie voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (UNESCO), de Wereldhandelsorganisatie (WHO), de Voedsel- en Landbouworganisatie (FAO), de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) en de VN-conferentie voor Handel en Ontwikkeling (UNCTAD). Het land is tevens lid van de Groep van de 77 (G-77) en waarnemer in de Beweging van niet-gebonden landen (NAM). Op regionaal vlak is El Salvador lid van de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS), de Inter-Amerikaanse Ontwikkelingsbank (IDB), de Centraal-Amerikaanse markt (CACM), het Centraal-Amerikaans integratiesysteem (SICA) en de Centraal-Amerikaanse Ontwikkelingsbank (CABEI). Eind september 1999 werd het tevens als volwaardig lid toegelaten tot de Groep van Rio. Het is waarnemer bij de Latijns-Amerikaanse Associatie voor Integratie (ALADI).

– *Relaties met de VS*

El Salvador blijft zeer afhankelijk van de Verenigde Staten. De gewijzigde geopolitieke situatie in de isthmus heeft de Republiek weliswaar terug een zekere onafhankelijkheid bezorgd, maar tevens een einde gemaakt aan de massale steun van de VS (meer dan 500 miljoen US dollar per jaar tijdens de burgeroorlog, 34 miljoen US dollar in 1998). Centrale thema's in de verhouding tussen de VS en Centraal-Amerika zijn nu de strijd tegen de narcotica- en illegale immigratie, de aanpak van de illegale immigratie en een grotere opening van de Amerikaanse markt. Op 11 mei 2000 ratificeerde het Congres een uitbreiding van de handelsvoordelen in het kader van het "Caribbean Basin Initiative": El Salvador zal nu een identieke behandeling als Mexico krijgen (zgn. NAFTA-pariteit) in een reeks gevoe-

lige sectoren en kan terug investeringen in deze nijverheden aantrekken.

– *Relaties met de buurlanden Guatemala en Honduras*

Het vrijhandelsakkoord dat El Salvador, Guatemala en Honduras collectief met Mexico hebben onderhandeld werd na jarenlange gesprekken eveneens in mei 2000 ondertekend : het moet dit jaar operationeel worden. Na de VS is Guatemala belangrijkste handelspartner van El Salvador : tussen beide landen werd een douane-unie overeengekomen. De betrekkingen met Honduras worden overschaduwd door grensgeschillen. In 1992 werd 60% van het betwiste bergachtige grensgebied toegewezen aan Honduras. Dit vonnis heeft geleid tot conflicten over nationaliteitskwesies, landrechten en bosexploitatie. Op 19 januari 1998 kon een formeel vredesakkoord tussen beide landen ondertekend worden : de demarcatiecommissies zullen 4 jaar nodig hebben om de 375 km lange grens in kaart te brengen. Daarenboven heeft El Salvador een geschil omtrent visrechten in de slecht afgebakende wateren van de Golf van Fonseca (Stille Oceaan) : een definitieve oplossing voor dit geschil ligt nog niet in het verschiet. De zgn. “driehoek van het noorden” is een samenwerkingsverband uit oktober 1992 van Honduras, Guatemala en El Salvador (in april 1993 sloten deze landen en Nicaragua een economisch-politiek unie, de zgn. “CA-4”).

– *Regionale rol : de Centraal-Amerikaanse integratie*

El Salvador neemt als lid van het “Sistema de la Integración Centroamericana” (SICA) deel aan de Centraal-Amerikaanse Topvergaderingen : met de zetel van het SICA-secretariaat in San Salvador heeft het de ambitie het Brussel van Centraal-Amerika te worden. Na de verwoestingen van de orkaan Mitch en de regionale donorconferenties kwam op de XXe Top in Guatemala (18-19 oktober 1999) de regionale post-Mitch agenda terug aan de orde. Wat de economische integratie betreft, ijvert El Salvador voor een verdergaande liberalisering van de regionale gemeenschappelijke markt, de “Mercado Común Centroamericano” (MCCA). Voor het politiek luik van de integratie lag het zwaartepunt bij de zgn. “driehoek van het noorden”. Sedert de recente Guatemalteeks-Salvadoraans-Nicaraguaanse oproep tot verdere integratie (mei 2000) ziet het ernaar uit dat El Salvador nu eerder een trio met Guatemala en Nicaragua vormt, en niet meer met Honduras.

Zoals de andere Centraal-Amerikaanse landen heeft El Salvador nauwe banden ontwikkeld met Taiwan dat zich via gulle steun diplomatieke erkenning koopt. El Salvador heeft eveneens Jeruzalem als hoofdstad van Israël erkend, en heeft er, zoals Costa Rica, tevens zijn vertegenwoordiging ondergebracht. El Salvador onderhoudt daarentegen geen diplomatieke betrekkingen met Cuba : de ARENA-regering is niet gehaast het ijs te breken met een regime dat al die jaren haar tegenstanders heeft gesteund.

– *De relaties met de Europese Unie*

El Salvador is één van de begunstigde landen in het communautair actieplan PRRAC (“Programme Régional pour la Réconstruction en Amérique Central” met een globale enveloppe van 250 miljoen euro), zij het in mindere mate dan Honduras en Nicaragua. Wat de handelspreferenties betreft, werden in het kader van het nieuwe algemene schema voor landbouw- én industrieproducten in december 1998 de bestaande voordelen op landbouwproducten voor Centraal-Amerika verlengd en nulrechten voor industriële goederen toegekend (januari 1999-december 2001). Zoals voorheen worden deze preferenties toegekend ter ondersteuning van de strijd tegen de drugshandel. El Salvador is geen bananenproducent en is dan ook niet betrokken bij deze problematiek.

– *Economische gegevens*

Economisch en sociaal beleid

Met een BNP per capita van ca. 2.000 US dollar (1998) zit El Salvador, samen met Costa Rica, Guatemala en Panama, in de groep van de “lower middle-income countries”. Na jaren van uitzonderlijke groei (ca. 6% in 1994-1995 ; 4,5% in 1997) is de Salvadoraanse economie in een recessie gedoken die schril afsteekt tegen de resultaten van de andere Centraal-Amerikaanse economieën (3,5% in 1998 ; 2,6% in 1999, 2,5% in 2000). Via een conservatief monetair beleid slaagt de regering er niettemin in de basisgegevens stabiel te houden. Het begrotingstekort is ten gevolge van verminderde fiscale inkomsten verder gestegen (2,4% van het BBP). In september 2000 werd een nieuwe fiscale wet goedgekeurd die hieraan moet verhelpen. De buitenlandse schuld is hoog, maar beheersbaar (ca. 22% van het BNP), wat El Salvador relatief goede “credit ratings” bezorgt. Het privatiseringsproces is succesvol beëindigd na de verkoop van de maatschappijen voor verdeling en productie van elektriciteit.

Bij zijn aantreden in 1999 ontvouwde president Flores een ambitieus economisch plan dat de economie nieuw leven moest inblazen. Flores maakte zich sterk dat zijn land binnen de vijf jaar de prestaties van zijn burens zou evenaren. Zijn grote wondermiddel was de dollarisering waarbij de Amerikaanse dollar vanaf 1 januari 2001 het wettige betaalmiddel moest worden in El Salvador. De balans was aanvankelijk positief met een rentedaling van 20 naar 11,5% en groeiverwachtingen van 3,5 à 4,5%. Door de aardbevingen van begin 2001 werden die grootse plannen evenwel gedwarsboomd. El Salvador wordt trouwens regelmatig getroffen door natuurrampen. Nadat “el Niño” in 1997 reeds voor 160 miljoen US dollar schade had aangericht aan de oogsten (vooral koffie), werd El Salvador einde 1998 ook getroffen door de orkaan “Mitch”, zij het in mindere mate dan Honduras en Nicaragua. El Salvador nam deel aan de donorconferenties in Washington en Stockholm (december 1998 en mei 1999). El Salvador is zeer dicht bevolkt en het grondbezit is geconcentreerd bij enkelen waardoor vele mensen hun toevlucht nemen tot onveilige terreinen waar zij grotere risico's lopen. Zo krijgt elke natuurramp een sociaal-politieke tint.

Ongeveer twee miljoen Salvadoranen vluchtten naar de Verenigde Staten, maar zij sturen wel heel wat geld naar huis. Op die manier werd El Salvador in 2000 1,6 miljard US dollar rijker. Die geldstroom is zeer welkom in een land waar bijna 50%

van de bevolking in armoede leeft. Ongeveer 20% van de bevolking boven de 10 jaar is analfabeet.

De Salvadoraanse economie is de meest vrije van Centraal-Amerika. De regering gaat er vanuit dat de bevordering van het vrij ondernemerschap de macro-economische voorwaarden kan creëren waaronder de schrijnende armoede kan bestreden worden. De voordelen van dit neoliberal beleid sijn echter maar met mondjesmaat door naar de massa. De werkloosheid blijft een ernstig probleem (officieel ca. 7,2%) ; de ondertewerkstelling in stad en platteland ligt echter beduidend hoger (ca. 60%). Op capita-basis bedroeg de groei in het decennium 1988-1998 3,2%, maar dit cijfer houdt geen rekening met de aanzienlijke inkomensongelijkheid : de 10% rijkste Salvadoranen verdelen er 38,3% van de nationale rijkdom, terwijl de 10% armsten het met 1,2% moeten stellen.

Koffie is een belangrijke economische sector. De instorting van de prijzen op de wereldkoffiemarkt begin 2001 stortten de sector in een zware crisis. Veertigduizend werknemers dreigden hun job te verliezen. De productiekosten waren sedert 2000 al hoger dan de prijzen op de internationale markt. De regering werkte steunmaatregelen uit voor koffieboeren die op andere gewassen willen overschakelen.

Economische basisgegevens (1995-1999)

	1995	1996	1997	1998	1999
BBP (in mia USD)(in lopende US dollars)	9,5	10,3	11,1	11,9	12,3
BBP p/c (USD)(in lopende US dollars)	1.676	1.782	1.884	1.985	2.013
BBP groei (%)	6,4	1,7	4,2	3,5	2,6
Inflatie (gemiddelde)(in %)	11,4	7,4	1,9	4,2	-1,0
Uitvoer goederen (fob)(in mio US dollar)	1.652	1.789	2.416	2.452	2.500
Invoer goederen (cif)(in mio US dollar)	3.329	3.223	3.739	3.962	4.084
Betalingsbalans (in mio US dollar)	+ 148	+ 164	+ 362	+ 303	+ 204
Totale buitenlandse schuld (jaareinde) (in mio US dollar)	2.168	2.517	2.689	2.632	2.810
Totale openbare schuld (in % BBP)	36	37	36	33	34
Valutareserves (jaareinde) (in mio USD)	935	1.100	1.462	1.765	1.969
Begrotingstekort (in % BBP)	- 0,1	- 2,4	- 1,8	- 2,0	-2,4
Open werkloosheid (in % act. bevolking)	7,0	7,5	7,5	7,6	7,6
Wisselkoers colón (prijs voor 1 US dollar ; jaareinde)	8,75	8,75	8,75	8,75	8,75

Buitenlandse investeringen

Het beleid is gericht op de bevordering van de buitenlandse investeringen, vooral in de maquila- en de dienstensector (financiën, transport). Om deze investeringen aan te trekken hebben de regeringen Cristiani en Calderón de wetgeving ter zake aanzienlijk verbeterd. In september 1998 werd o.m. de wet op de vrijhandelszones goedgekeurd die bedrijven aldaar toelaat hun volledige productie in het land te verkopen op voorwaarde dat minstens de helft van de grondstoffen van Centraal-Amerikaanse origine is. In oktober 2000 werd een nieuwe wet op de investeringen goedgekeurd die discriminaties tussen binnen- en buitenlandse investeerders moet elimineren. De kost van de delinquentie is evenwel een rem voor potentiële investeerders.

In- en uitvoercijfers

De opening van de markt werd in juli 1999 voltooid met de verlaging van tarieven op interimaire goederen tot 5 à 10%. Die op kapitaalgoederen en grondstoffen was einde 1996 al verlaagd tot 0%, die op afgewerkte goederen bedraagt nu maximum 15%. Ten gevolge van een stagnerende export en een gestegen import is het tekort op de handelsbalans verder gestegen. Op het vlak van de uitvoer hebben de goede resultaten van de niet-traditionele sector en de maquila de val van de inkomsten uit koffie nipt gecompenseerd. De import nam daarentegen met 4% toe.

Wat de markten betreft, situeert de meerderheid van de Salvadoraanse in- en export zich op het Amerikaanse continent. De VS zijn de belangrijkste handelspartner (63% van de export, 51% van de import in 1999), op de voet gevolgd door de Centraal-Amerikaanse markt. Binnen deze markt is Guatemala goed voor 10,8% van de export en 9% van de import (1999). El Salvador heeft overigens een handelsoverschot tegenover de CACM-landen : deze regionale export groeide in 1998 met meer dan 6%. Van de EU-landen is Duitsland de voornaamste partner (4,2% van de export, 1,8% van de import in 1998). Wat de producten betreft, is de maquila nu goed voor 53% van de export (1999) ; het aandeel van koffie, het traditioneel exportproduct, in het totale pakket, daalde van 30% in 1991 naar 9,8% 1999. De invoer bestond in 1999 voor 25% uit consumptiegoederen, 20% uit kapitaalgoederen en 31% uit intermediaire goederen.

Handelsrelaties met de BLEU en België

Onze in- en uitvoer kennen een onregelmatig verloop. Na opeenvolgende jaren van stijging viel onze invoer in 1998 terug met 45% : deze trend zette zich verder in 1999 (- 34%) en heeft alles te maken met de crisis in de internationale koffieprijsen. De voornaamste importsector is die van de landbouwproducten (89,1%, vrijwel uitsluitend koffie), sinds 1998 gevolgd door textielproducten (9,8%, voor de helft confectie van hemden). Onze uitvoer maakte de daling van 1997 meer dan goed en steeg in 1998 met 64%, in 1999 met 79%. De voornaamste uitvoercategorieën zijn producten van de chemische nijverheid (59,6%, vooral meststoffen [28,2%] en farmaceutische producten [8,5%]), machines en toestellen (17,6%), en werken in onedele metalen (8,7%). Als afzetmarkt in Centraal-Amerika komt El Salvador wat België betreft na Panama, Costa Rica en Guatemala, maar vóór Honduras en Nicaragua. Voor België vertegenwoordigde El Salvador in 1998 0,01 % van haar uitvoer (133ste cliënt) en 0,00% van haar invoer (131ste leverancier). Omgekeerd vertegenwoordigde de BLEU in 1997 voor El Salvador 1,9% van haar uitvoer (8ste cliënt) en 0,5% van haar invoer (19de leverancier). De BLEU kwam hiermee als leverancier na Duitsland, Spanje, Nederland, Italië, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk.

In absolute cijfers is de Belgische en Vlaamse uitvoer naar El Salvador ronduit minimaal. De uitvoer vanuit België bedroeg in 1997 6,867 miljoen euro, in 1998 4,734 miljoen euro, in 1999 2,652 miljoen euro en voor de eerste drie kwartalen van 2000 2,157 miljoen euro. De Vlaamse uitvoer bedroeg 6,024 miljoen euro in 1997, 3,892 miljoen euro in 1998, 1,834 miljoen euro in 1999 en 1,314 miljoen euro gedurende de eerste drie kwartalen van 2000.

3. Ontstaan van de overeenkomsten

CUBA

Van 27 tot en met 31 januari 1997 hebben, na een voorafgaande schriftelijke procedure, onderhandelingen plaatsgevonden tussen de delegaties van de BLEU en Cuba. Op 3 februari 1997 werd door de Belgische ambassadeur in Havana een compromisverdrag geparafeerd.

De Overeenkomst werd op 19 mei 1998 in Brussel ondertekend ter gelegenheid van het bezoek van de Cubaanse minister van Buitenlandse Investeringsen.

MEXICO

Reeds in 1979 werd de opportuniteit onderzocht om een verdrag inzake wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen te sluiten, maar de Mexicaanse overheid was daar niet voor te vinden. Zowel de Calvo-clausule, de Grondwet (artikel 27.1) als de Mexicaanse wetgeving, verplichten elke buitenlandse investeerder om af te zien van de bescherming die de autoriteiten van zijn land hem bieden en van elk beroep op internationale arbitrage. Door een Mexicaans decreet van 17 mei 1989 werd de toepassing van de wet op buitenlandse investeringen van 1973 versoepeld.

Tijdens de Gemengde Commissie EU-Mexico van eind november 1992 bracht de minister van Buitenlandse Handel de problematiek van de bescherming van investeringen opnieuw ter berde. In 1995 werd het sluiten van een investeringsverdrag met Mexico een absolute prioriteit voor de BLEU.

Na de principiële toezegging door de Mexicaanse minister van Buitenlandse Zaken op 28 mei 1997 aan zijn Belgische ambtsgenoot, werd overgegaan tot het houden van twee onderhandelingsronden in Brussel op 2 en 3 en op 29 april 1998. De Overeenkomst werd op 30 april 1998 geparafeerd.

Op 27 augustus 1998 werd de Overeenkomst door de Belgische ambassadeur in Mexico ondertekend.

EL SALVADOR

Na aandringen van Salvadoraanse zijde werd op 25 februari 1997 een verdrag onderhandeld en geparafeerd. Een algemene intentieverklaring, die de wil van de twee partijen uitdrukt dit verdrag zo vlug mogelijk te laten ondertekenen en in werking te laten treden, werd op 28 februari 1997 ondertekend.

Nadat een eerste ondertekening in april 1999 niet kon plaatsvinden, werd de Overeenkomst uiteindelijk op 12 oktober 1999 in Brussel ondertekend door de Belgische minister van Buitenlandse Zaken en de Salvadoraanse minister van Buitenlandse Betrekkingen.

II. Specifieke bespreking van de Overeenkomsten

1. Inhoud van de overeenkomsten

– *Typetekst van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU).*

Reeds gedurende meer dan dertig jaar sluit de BLEU overeenkomsten met landen die geen lid zijn van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), die de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen beogen. Daarom hebben de leden van de BLEU een tekst goedgekeurd die zij aan hun gesprekspartners voorstellen als basis van de onderhandelingen. Op 29 juni 1994 heeft de Vlaamse regering die typetekst aanvaard.

Die zgn. BLEU-tekst bepaalt principieel dat elke verdragspartij eender welke soort van investeringen door een natuurlijke persoon of een rechtspersoon met de nationaliteit van de andere partij op zijn grondgebied toelaat (artikelen 1 en 2 van de BLEU-tekst). Dit is de basis voor de bevordering van de investeringen. De bescherming vindt men terug in de artikelen 3 tot 6.

Artikel 3 bevat een bepaling van niet-discriminatie en van meest begunstigde natie. Het sluit wel de voorrechten van de investeerders van een derde staat uit, die verbonden zijn aan de deelneming aan een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt of een andere vorm van regionale economische organisatie.

Artikel 4 verbiedt elke maatregel van onteigening of nationalisatie, tenzij voor het openbaar nut, de veiligheid of het nationale belang van de contracterende partij en dan op voorwaarde dat de maatregel wettelijk en non-discriminatoire is en begeleid wordt door een gepaste en reële schadevergoeding. Dezelfde principes gelden voor schade ingevolge geweld.

Artikel 5 regelt de overmakingen van alle betalingen inzake investeringen en lonen, waarbij de vrije transfer met een eventuele vergunning als principe geldt.

Artikel 6 voorziet een subrogatie van een partij of een openbare instelling in de rechten en de voordelen van investeerders met deze nationaliteit, indien die partij of instelling schadevergoeding heeft uitbetaald aan die investeerders op grond van een

garantie voor een investering. De andere betrokken partij kan dan aan de subrogerende verzekeraar de wettelijke of de contractuele verplichtingen van de investeerder opleggen.

In artikel 8 worden de bijzondere overeenkomsten die vroeger tussen een partij en een investeerder van een andere partij werden gesloten, bevestigd. De bepalingen ervan vullen de algemene draagwijdte van deze typeovereenkomst aan. Met bijzondere overeenkomsten worden verbintenissen bedoeld die betrekking hebben op concrete investeringsprojecten.

De artikelen 9 en 11 regelen respectievelijk de procedure voor geschillen over investeringen tussen een investeerder van een partij en een andere partij en die tussen partijen inzake de interpretatie en de toepassing van deze typeovereenkomst.

Indien een minnelijke schikking onmogelijk blijkt te zijn, bepaalt artikel 9 dat door een arbitrage-rechtscollege een definitieve en bindende uitspraak over het geschil wordt gedaan. Geen enkele contracterende partij kan hierbij aanvoeren dat de investeerder vergoed wordt door een verzekering of garantie.

Artikel 11 bepaalt dat, na de mislukking van een minnelijke schikking via diplomatieke weg en via een gemengde commissie, een college van drie scheidsrechters wordt aangesteld. Elke partij duidt één scheidsrechter aan. Deze twee scheidsrechters duiden in onderling overleg een derde scheidsrechter als voorzitter van het college aan. Deze voorzitter is een onderdaan van een derde Staat. Indien de scheidsrechters niet op deze wijze kunnen worden aangesteld, kan een partij zulk verzoek richten tot de voorzitter of ondervoorzitter van het Internationaal Gerechtshof. De uitspraken van het college van scheidsrechters zijn definitief en bindend.

Wat de bevordering van de investeringen betreft, kunnen nog de artikelen 7 en 10 vermeld worden, die de meest gunstige regels ervoor laten gelden. Artikel 7 bepaalt dit ten opzichte van de nationale wetgeving van de partijen en van de bestaande en toekomstige internationale of andere overeenkomsten tussen de partijen. Artikel 10 voorziet de clausule van de meest begunstigde natie.

Artikel 12 stelt de investeringen die aan deze overeenkomst voorafgaandelijk met die na de inwerkingtreding ervan. De vroegere investeringen worden eveneens beschermd.

Artikel 13 bepaalt de duur en de inwerkingtreding van deze overeenkomst. Een termijn van tien jaar geldt, die zonder voorafgaande opzegging stilzwijgend verlengd wordt. De typeovereenkomst treedt een maand na de datum van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging in werking.

– *Vergelijking tussen de BLEU-typetekst en de overeenkomst met Cuba*

De BLEU-typetekst vormde de basis van de onderhandelingen. Die typetekst werd overal gevolgd behalve in artikel 9 dat voorziet in internationale arbitrage bij regeling van investeringsgeschillen. Er kan geen beroep gedaan worden op het Internationaal Centrum voor de Regeling van Investeringsgeschillen (ICSID).

In artikel 12 werd de tekst aangevuld met de zinswending “de overeenkomst is evenwel niet van toepassing op geschillen en disputen die vóór haar inwerkingtreding zijn ontstaan”.

– *Vergelijking tussen de BLEU-typetekst en de overeenkomst met Mexico*

De BLEU-typetekst vormde de basis van de onderhandelingen met de Mexicaanse partner.

Bij de definities in artikel 1.2 c) en artikel 3.1 werd het onderscheid tussen directe en indirecte investeringen geschrapt op voorstel van de Mexicanen omdat het voor hen politiek onmogelijk is om hiermee akkoord te gaan. Mexico wees er op dat de indirecte investeringen de facto beschermd worden via het NAFTA-akkoord met de VS en Canada en via andere akkoorden met Latijns-Amerikaanse landen zoals Venezuela, Colombia, Costa Rica, Nicaragua, Chili, Argentinië en Bolivia.

In artikel 2 “bevordering van investeringen” valt punt 2 over het toelaten van het sluiten en uitvoeren van licentiecontracten en van overeenkomsten inzake commerciële, administratieve en technische bijstand, weg.

Artikel 3 “bescherming van de investeringen” bevat slechts de punten 1 en 2 van de BLEU-typetekst. De punten 3 en 4 worden ondergebracht in een artikel 4 “meest begunstigde natie”. In artikel 3 is wel een punt 3 opgenomen waarin wordt gesteld dat een Overeenkomstsluitende Partij kan eisen dat een op haar grondgebied gevestigde onderneming standaardinformatie verstrekt. Bovendien dient elke Overeenkomstsluitende Partij er voor te zorgen dat geen bedrijfsinformatie openbaar wordt gemaakt indien de concurrentiepositie in het ge-

drang zou komen. Artikel 4.2 wordt uitgebreid met de zin “dan wel op grond van een overeenkomst ter vermijding van dubbele belasting of enige andere belastingovereenkomst”.

Artikel 6 “overmakingen” wordt uitgebreid met de punten 5, waarin het een Overeenkomstsluitende Partij toegestaan is om een overmaking uit te stellen of tegen te houden, en 6, waarin een Overeenkomstsluitende Partij de mogelijkheid krijgt om, in geval van ernstige moeilijkheden met de betalingsbalans, de overmakingen van de opbrengst van de liquidatie voor bepaalde tijd te beperken.

De twee punten in artikel 7 “subrogatie” worden vervangen door een tekst voorgesteld door de Mexicanen, waarin ook de BLEU-delegatieleden zich konden herkennen, na consultatie met de Nationale Delcredere Dienst (NDD). Men moest er in de tekst voor zorgen dat de NDD een privé-firma zou kunnen aanduiden om de verdediging te voeren indien er zich een betwisting voordoet.

De artikelen 9 en 11 van de BLEU-typetekst over “regeling van geschillen” worden geheel vervangen door een hoofdstuk twee dat de artikelen 10 tot en met 20 omvat. Afdeling I (de artikelen 11 tot en met 19) over de regeling van geschillen tussen de Overeenkomstsluitende Partij en een investeerder van de andere Overeenkomstsluitende Partij, vervangt artikel 11 van de BLEU-typetekst. De door de Mexicanen voorgestelde tekst is afgeleid van het model dat werd voorgesteld tijdens de gesprekken over het Multilateraal Investeringsakkoord (MIA) in het kader van de OESO, aangevuld met/na ervaringen van vorige bilaterale onderhandelingen met Duitsland, Nederland en Oostenrijk. Het betreft een informatieve verduidelijking naar de investeerders toe. Het lost hun vragen op zoals: waar is onze plaats als investeerder (artikel 10) of wat is het mechanisme voor consolidatie (artikel 14)?

In artikel 11.3 komt men overeen niet langer dan drie jaar na kennisneming van het geschil te wachten alvorens een schriftelijke notificatie van een claim to arbitration in te dienen.

– *Vergelijking tussen de BLEU-typetekst en de overeenkomst met El Salvador*

De BLEU-typetekst werd bijna volledig aanvaard.

Bij de begripsomschrijvingen “investeerder” en “grondgebied” wensten de Salvadoranen een eigen definitie toe te voegen (artikel 1).

In artikel 4.3 werd de “waarde van de investeringen” gespecificeerd als de “marktwaarde”.

In artikel 5.1 c) spreekt men van “de opbrengsten van investeringen” i.p.v. “de inkomsten uit investeringen”.

In artikel 5.3 wordt de term “vrijelijk verwisselbare munt” gebruikt i.p.v. “vrijelijk verhandelbare munt”.

In artikel 9 over de regeling van investeringsgeschillen werd punt 2 op verzoek van El Salvador lichtjes gewijzigd. In punt 3 staat vermeld dat, als er internationale arbitrage gevraagd wordt, het geschil wordt voorgelegd aan het I.C.S.I.D. “dat werd opgericht door het Verdrag tot regeling van investeringsgeschillen tussen staten en onderdanen van andere staten, ter ondertekening opengesteld te Washington op 18 maart 1965”. Aangezien de betrokken partijen toegetreden zijn tot dit verdrag, was het niet nodig het tweede deel van artikel 9.3 te vermelden waarbij gesteld wordt dat “indien de staten in kwestie nog niet toegetreden zijn tot het verdrag, elke Overeenkomstsluitende Partij ermee instemt dat het geschil aan arbitrage wordt onderworpen volgens de regels van het Aanvullend Mechanisme van het I.C.S.I.D.”. Het arbitragegerecht van de Internationale Kamer van Koophandel in Parijs en het arbitrage-instituut van de Kamer van Koophandel in Stockholm werden niet opgenomen in de Overeenkomst.

2. Adviezen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Raad van State

In zijn advies d.d. 24 september 2001 sluit het dagelijks bestuur van de SERV zich aan bij het ontwerp van decreet. Het advies is als bijlage bij deze memorie gevoegd.

In zijn advies d.d. 13 november 2001 stelde de Raad van State dat voor elke overeenkomst een afzonderlijk ontwerp van goedkeuringsdecreet moet ingediend worden om de vrijheid van de leden van het Vlaams Parlement bij het stemmen geheel te waarborgen. Ik meen dat hierop niet moet ingegaan worden. In het ontwerp van decreet is immers voor elke overeenkomst een afzonderlijk artikel opgenomen. De leden van het Vlaams Parlement hebben dus de kans om één overeenkomst of meerdere overeenkomsten af te wijzen door tegen één artikel of meerdere artikelen te stemmen.

De Raad van State maakte daarnaast de opmerking dat het opschrift van een goed te keuren verdrag letterlijk dient weergegeven te worden. Het

opschrift van het ontwerp van decreet en artikel 4 werden in die zin aangepast.

Het advies van de Raad van State is als bijlage bij de memorie gevoegd.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAELE

*De Vlaamse minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Ambtenarenzaken
en Buitenlands Beleid,*

Paul VAN GREMBERGEN

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Cuba inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 19 mei 1998, de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Verenigde Mexicaanse Staten inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Mexico op 27 augustus 1998, en met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie enerzijds, en de regering van de republiek El Salvador anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 12 oktober 1999

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Cuba inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 19 mei 1998, zal volkomen gevolg hebben.

Artikel 3

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Verenigde Mexicaanse Staten inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Mexico op 27 augustus 1998, zal volkomen gevolg hebben.

Artikel 4

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie enerzijds, en de regering van de republiek El Salvador anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 12 oktober 1999, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid,

Paul VAN GREMBERGEN

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD
VAN VLAANDEREN

WET VAN 19 DECEMBER 1992

Brussel, 24 september '01
RVP/IT/01-010

De Heer Herbert TOMBEUR
Directeur
Administratie Buitenlands Beleid
Boudewijnlaan 30

1000 BRUSSEL

Mijnheer de Directeur,

Betreft: definitieve goedkeuring van het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomsten tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en respectievelijk Cuba, Mexico en El Salvador, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen

De Vlaamse sociale partners zijn zich bewust van het belang van internationale investeringsakkoorden.

Het Dagelijks Bestuur van de SERV heeft het ontwerp van decreet gelezen en sluit zich daar bij aan.

In de hoop u hiermee van dienst te zijn geweest, teken ik,

Met de meeste hoogachting,

Pieter KERREMANS,
Administrateur-generaal

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 32.436/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 24 oktober 2001 door de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Cuba inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 19 mei 1998, de overeenkomst tussen de Belgische-Luxemburgse Economische Unie en de Verenigde Mexicaanse Staten inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Mexico op 27 augustus 1998, en met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie enerzijds, en de regering van de republiek El Salvador anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 12 oktober 1999", heeft op 13 november 2001 het volgende advies gegeven :

Bij het ontwerp zijn slechts de volgende opmerkingen te maken.

1. Om de vrijheid van de leden van het Vlaams Parlement bij het stemmen geheel te waarborgen, behoort voor elke overeenkomst een afzonderlijk ontwerp van goedkeuringsdecreet te worden ingediend.
2. Het opschrift van een goed te keuren verdrag dient letterlijk te worden weergegeven. Men schrappe derhalve in het opschrift van het ontworpen decreet en in artikel 4 ervan de woorden "enerzijds" en "anderzijds".

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
	G. SCHRANS,	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. K. BAMS, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Brussel op 12 oktober 1999, zal volkomen gevolg hebben.

DE VLAAMSE REGERING,

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering ;

Brussel, 1 februari 2002.

Na beraadslaging,

De minister-president van de Vlaamse regering,

BESLUIT :

Patrick DEWAELE

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid,

Artikel 1

Paul VAN GREMBERGEN

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Cuba inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 19 mei 1998, zal volkomen gevolg hebben.

Artikel 3

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Verenigde Mexicaanse Staten inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Mexico op 27 augustus 1998, zal volkomen gevolg hebben.

Artikel 4

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek El Salvador inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in

BIJLAGE 1 :

OVEREENKOMST TUSSEN DE BLEU EN DE REPUBLIEK CUBA

OVEREENKOMST
TUSSEN
DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE
EN
DE REGERING VAN DE REPUBLIEK CUBA
INZAKE
DE WEDERZIJDSE BEVORDERING
EN
BESCHERMING VAN INVESTERINGEN

OVEREENKOMST
TUSSEN
DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE
EN
DE REGERING VAN DE REPUBLIEK CUBA
INZAKE
DE WEDERZIJDSE BEVORDERING
EN
BESCHERMING VAN INVESTERINGEN

DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIE,
handelend mede in de naam van
DE REGERING VAN HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG,
krachtens bestaande overeenkomsten,
de Vlaamse Regering,
de Waalse Regering,
en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering ,
enerzijds

en

DE REGERING VAN DE REPUBLIEK CUBA,
anderzijds,

hierna te noemen "de Overeenkomstsluitende Partijen",

VERLANGENDE hun economische samenwerking te versterken door voor investeringen door
onderdanen van de ene Overeenkomstsluitende Partij gunstige investeringsvoorwaarden te scheppen
op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij,

ZIJN het volgende overeengekomen:

ARTIKEL 1

Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van deze Overeenkomst betekent de term:

1. "investeerder":

- a) de "onderdanen", met name elk natuurlijk persoon die volgens de wetgeving van het Koninkrijk België of het Groothertogdom Luxemburg of de Republiek Cuba wordt beschouwd als een onderdaan van het Koninkrijk België, van het Groothertogdom Luxemburg, dan wel van de Republiek Cuba;
- b) de "ondernemingen", met name elke rechtspersoon die is opgericht in overeenstemming met de wetgeving van het Koninkrijk België of het Groothertogdom Luxemburg, dan wel van de Republiek Cuba.

2. "investerings": alle soorten vermogensbestanddelen en elke rechtstreekse of onrechtstreekse inbreng in speciën, natura of diensten, die worden geïnvesteerd of geherinvesteerd in welke economische sector ook.

Als investeringen in de zin van deze Overeenkomst gelden in het bijzonder, doch niet uitsluitend:

- a) roerende en onroerende goederen, alsmede alle andere zakelijke rechten zoals hypotheek, retentierechten, pandrechten, rechten van vruchtgebruik en soortgelijke rechten;
- b) aandelen, maatschappelijke aandelen en alle andere vormen van deelneming, met inbegrip van minderheidsdeelnemingen dan wel onrechtstreekse deelnemingen, in bedrijven die zijn opgericht op het grondgebied van een der Overeenkomstsluitende Partijen;
- c) obligaties, tegoeden en gelijk welke prestatie die economische waarde heeft;
- d) auteursrechten, rechten van industriële eigendom, technische werkwijzen, handelsnamen en goodwill;
- e) publiekrechtelijke of contractuele concessies, waaronder die tot het opsporen, ontwikkelen, winnen of exploiteren van natuurlijke rijkdommen.

Veranderingen in de rechtsvorm waarin vermogensbestanddelen en kapitaal werden geïnvesteerd of geherinvesteerd doen geen afbreuk aan de omschrijving ervan als "investering" als bedoeld in deze Overeenkomst.

- 3. "opbrengst": de bedragen die een investering oplevert, en met name, doch niet uitsluitend, winst, rente, vermogensaanwas, dividenden, royalty's en uitkeringen.
- 4. "grondgebied": het grondgebied van het Koninkrijk België, het grondgebied van het Groothertogdom Luxemburg en het grondgebied van de Republiek Cuba, evenals de zeegebieden, d.w.z. de gebieden op en onder zee die zich voorbij de territoriale wateren van de betreffende Staten uitstrekken en waarin laatstgenoemde, overeenkomstig het internationaal recht, soevereine rechten en rechtsmacht uitoefenen met het oog op de opsporing, de winning en het behoud van de natuurlijke rijkdommen.

ARTIKEL 2

Bevordering van investeringen

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij bevordert investeringen van investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij op haar grondgebied en laat zodanige investeringen toe in overeenstemming met haar wetgeving.
2. Elke Overeenkomstsluitende Partij staat in het bijzonder het sluiten en uitvoeren van licentieovereenkomsten en overeenkomsten inzake commerciële, administratieve of technische bijstand toe, voor zover deze activiteiten verband houden met zodanige investeringen.

ARTIKEL 3

Bescherming van investeringen

1. Alle investeringen, zij het rechtstreekse of onrechtstreekse, door investeerders van een der Overeenkomstsluitende Partijen genieten op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij een eerlijke en rechtvaardige behandeling, met uitsluiting van elke onredelijke of discriminatoire maatregel die, in rechte of in feite, het beheer, de instandhouding, het gebruik, het genot of de liquidatie van deze investeringen zou kunnen belemmeren.
2. De in het eerste lid van dit Artikel beschreven behandeling en bescherming moeten minstens gelijk zijn aan die welke de investeerders van een derde Staat genieten en ze mogen in elk geval niet minder gunstig zijn dan die waarin het internationaal recht voorziet.
3. Deze behandeling en bescherming strekken zich evenwel niet uit tot de voorrechten die een Overeenkomstsluitende Partij toekent aan de investeerder van een derde Staat op grond van zijn lidmaatschap van of associatie met een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt of iedere andere vorm van regionale economische organisatie.

ARTIKEL 4

Onteigening en eigendomsbeperking

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich geen enkele maatregel tot onteigening of nationalisatie noch enige andere maatregel te treffen die tot gevolg heeft dat aan de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij rechtstreeks of onrechtstreeks de hun toebehorende investeringen op haar grondgebied worden ontnomen.
2. Wanneer om redenen van openbaar nut, veiligheid of nationaal belang van het in het eerste lid van dit Artikel bepaalde moet worden afgeweken, dienen de volgende voorwaarden te worden vervuld:

- a) de maatregelen worden genomen volgens een wettelijke procedure;
 - b) de maatregelen zijn niet discriminatoir of in strijd met bijzondere verbintenissen;
 - c) de maatregelen gaan vergezeld van voorzieningen voor de betaling van een billijke en reële schadeloosstelling.
3. Het bedrag van de schadeloosstelling komt overeen met de reële waarde van de investeringen op de dag voordat de maatregelen werden genomen of bekendgemaakt.

De schadeloosstelling wordt uitgekeerd in de munt van de Staat waarvan de investeerder onderdaan is of in een andere omwisselbare munt. Ze moet onverwijld worden betaald en moet vrij kunnen worden overgemaakt. Ze levert rente op tegen een gewone commerciële rentevoet vanaf de datum van de vaststelling van het bedrag tot de datum van uitbetaling.

4. Aan investeerders van de ene Overeenkomstsluitende Partij die verliezen lijden met betrekking tot hun investeringen wegens oorlog of een ander gewapend conflict, een nationale noodtoestand of opstand op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, wordt door laatstgenoemde, wat de restitutie, schadevergoeding, schadeloosstelling of een andere regeling betreft, een behandeling toegekend die ten minste gelijk is aan die welke aan investeerders van de meest begunstigde natie wordt verleend.
5. Voor de in dit Artikel behandelde kwesties verleent elke Overeenkomstsluitende Partij aan de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij een behandeling die ten minste gelijk is aan die welke investeerders van de meest begunstigde natie op haar grondgebied genieten en die in elk geval niet minder gunstig is dan die waarin het internationaal recht voorziet.

ARTIKEL 5

Overmakingen

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij verleent de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij de vrije overmaking van alle met een investering verband houdende uitkeringen. Deze omvatten in het bijzonder:
- a) bedragen bestemd om de investering tot stand te brengen, te behouden of uit te breiden;
 - b) bedragen bestemd voor het nakomen van contractuele verbintenissen, met inbegrip van de bedragen die nodig zijn voor de terugbetaling van leningen, royalty's en andere betalingen voortvloeiend uit licenties, franchises, concessies en andere soortgelijke rechten, alsmede de bezoldiging van het geëxpatrieerd personeel;
 - c) de opbrengst van investeringen;
 - d) de opbrengst van de gehele of gedeeltelijke liquidatie van de investeringen, met inbegrip van meerwaarden of verhogingen van het geïnvesteerd kapitaal;
 - e) de in toepassing van Artikel 4 uitgekeerde schadeloosstelling.

2. De onderdanen van elke Overeenkomstsluitende Partij die uit hoofde van een investering toelating hebben gekregen om op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij te werken, is het tevens toegestaan een passend deel van hun verdiensten over te maken naar hun land van herkomst.
3. De overmakingen dienen zonder vertraging te geschieden in de inwisselbare munt waarin het kapitaal aanvankelijk was geïnvesteerd, dan wel in een andere inwisselbare munt, die de goedkeuring heeft van de investeerder en de betrokken Overeenkomstsluitende Partij. Tenzij anderszins overeengekomen door de investeerder, gebeuren de overmakingen tegen de wisselkoers op de datum van de overmaking, overeenkomstig de geldende wisselvoorschriften.
4. Elke Overeenkomstsluitende Partij verleent de toelating die vereist is om de overmaking zonder onrechtmatige vertraging uit te voeren, zonder andere lasten dan de gebruikelijke taksen en kosten.
5. De in dit Artikel vermelde waarborgen zijn ten minste gelijk aan die welke worden toegestaan aan investeerders van de meest begunstigde natie.

ARTIKEL 6

Subrogatie

1. Indien één der Overeenkomstsluitende Partijen of één van haar openbare instellingen een schadeloosstelling uitkeert aan haar eigen investeerders op grond van een waarborg tegen niet-commerciële risico's voor een investering, erkent de andere Overeenkomstsluitende Partij dat de eerstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij of de desbetreffende openbare instelling in de rechten van de investeerders is getreden.
2. In verband met de overgedragen rechten kan de andere Overeenkomstsluitende Partij jegens de verzekeraar die in de rechten van de schadeloosgestelde investeerders is getreden, de verplichtingen laten gelden die wettelijk of contractueel op de investeerders rusten.

ARTIKEL 7

Toepasbare regels

Wanneer een vraagstuk omtrent investeringen wordt geregeld bij deze Overeenkomst en bij de nationale wetgeving van de ene Overeenkomstsluitende Partij dan wel bij internationale overeenkomsten waarbij de Partijen partij zijn of op een later tijdstip kunnen worden, kunnen de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij aanspraak maken op de bepalingen die voor hen het meest gunstig zijn.

ARTIKEL 8

Bijzondere overeenkomsten

1. Investeringsen waarvoor een bijzondere overeenkomst is gesloten tussen de ene Overeenkomstsluitende Partij en investeerders van de andere Partij zijn onderworpen aan de bepalingen van deze Overeenkomst en aan die van de bijzondere overeenkomst.
2. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich de door haar aangegane verbintenissen ten aanzien van investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij te allen tijde na te komen.

ARTIKEL 9

Regeling van investeringsgeschillen

1. Van elk investeringsgeschil tussen een investeerder van de ene Overeenkomstsluitende Partij en de andere Overeenkomstsluitende Partij wordt schriftelijk kennis gegeven door de eerste partij die een vordering instelt. De kennisgeving gaat vergezeld van een behoorlijk toegelichte nota.

De partijen dienen ernaar te streven geschillen in de mate van het mogelijke door onderhandeling te regelen, of anderszins door middel van bemiddeling tussen de Overeenkomstsluitende Partijen langs diplomatieke weg.

2. Wanneer de bij het geschil betrokken partijen niet rechtstreeks tot een minnelijke schikking zijn gekomen of het geschil niet door bemiddeling langs diplomatieke weg hebben kunnen regelen binnen zes maanden na de kennisgeving, wordt het, naar keuze van de investeerder, voorgelegd aan hetzij de bevoegde rechtsmacht van de Staat waar de investering werd gedaan, hetzij aan internationale arbitrage.

Elke Overeenkomstsluitende Partij geeft daartoe haar voorafgaande en onherroepelijke toestemming elk geschil aan zodanige arbitrage te onderwerpen. Deze toestemming houdt in dat beide Partijen afstand doen van het recht om de uitputting van alle nationale administratieve en rechtsmiddelen te verzoeken.

3. In geval van internationale arbitrage, wordt het geschil naar keuze van de investeerder voorgelegd aan één van de volgende instellingen:
 - een scheidsgerecht ad hoc, ingesteld volgens de arbitrage-regels van de Commissie van de Verenigde Naties voor Internationaal Handelsrecht (U.N.C.I.T.R.A.L.);
 - het Scheidsgerecht van de Internationale Kamer van Koophandel te Parijs;
 - het Instituut voor Arbitrage van de Kamer van Koophandel te Stockholm.

Indien wordt overgegaan tot de arbitrageprocedure op initiatief van een Overeenkomstsluitende Partij, verzoekt die Partij de betrokken investeerder schriftelijk het scheidsgerecht aan te wijzen waaraan het geschil zal worden voorgelegd.

4. Geen van de bij een geschil betrokken Overeenkomstsluitende Partij, zal in enig stadium van de arbitrageprocedure of van de uitvoering van een scheidsrechterlijke uitspraak als verweer kunnen aanvoeren dat de investeerder die tegenpartij is bij het geschil, een vergoeding ter uitvoering van een verzekeringspolis of van de in Artikel 6 van deze Overeenkomst vermelde waarborg heeft ontvangen, die het geheel of een gedeelte van zijn verliezen dekt.
5. Het scheidsgerecht beslist op grond van het nationale recht, met inbegrip van de regels inzake wetsconflicten, van de Overeenkomstsluitende Partij die partij is bij het geschil en op het grondgebied waarvan de investering werd gedaan alsmede op grond van de bepalingen van deze Overeenkomst, van de bepalingen van de met betrekking tot de investering eventueel gesloten bijzondere overeenkomst en van de beginselen van internationaal recht.
6. De uitspraken van het scheidsgerecht zijn onherroepelijk en bindend voor de partijen bij het geschil. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich ertoe ze uit te voeren overeenkomstig haar nationale wetgeving.

ARTIKEL 10

Meest begunstigde natie

In alle aangelegenheden met betrekking tot de behandeling van investeringen genieten de investeerders van elke Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij de behandeling van meest begunstigde natie.

ARTIKEL 11

Geschillen tussen de Overeenkomstsluitende Partijen betreffende de uitlegging of toepassing van deze Overeenkomst

1. Geschillen betreffende de uitlegging of toepassing van deze Overeenkomst worden zoveel mogelijk langs diplomatieke weg beslecht.
2. Indien het geschil niet langs diplomatieke weg kan worden beslecht, wordt het voorgelegd aan een gemengde commissie bestaande uit vertegenwoordigers van beide Partijen; de commissie komt op verzoek van de meest gerede Partij en zonder onredelijke vertraging bijeen.
3. Indien het geschil niet door de gemengde commissie kan worden beslecht, wordt het, op verzoek van een van de Overeenkomstsluitende Partijen, voorgelegd aan een scheidsgerecht dat voor elk geval afzonderlijk op de volgende wijze wordt samengesteld:

Elke Overeenkomstsluitende Partij benoemt een scheidsman binnen een tijdspanne van twee maanden vanaf de datum waarop een der Overeenkomstsluitende Partijen de andere Overeenkomstsluitende Partij in kennis heeft gesteld van haar voornemen het geschil aan arbitrage te onderwerpen.

Binnen twee maanden na hun benoeming benoemen de twee scheidsmannen in onderling overleg een onderdaan van een derde Staat tot voorzitter van het scheidsgerecht.

Indien deze termijnen worden overschreden, kan een der Overeenkomstsluitende Partijen de President van het Internationale Gerechtshof verzoeken de noodzakelijke benoeming(en) te verrichten.

Indien de Voorzitter van het Internationale Gerechtshof onderdaan is van een Overeenkomstsluitende Partij of van een Staat waarmee een der Overeenkomstsluitende Partijen geen diplomatieke banden heeft of indien hij om een andere reden verhinderd is genoemde functie uit te oefenen, wordt de Vice-President van het Internationale Gerechtshof verzocht de benoeming(en) te verrichten.

4. Het aldus samengesteld scheidsgerecht stelt zijn eigen procedureregels vast. Het doet uitspraak bij meerderheid van stemmen; de uitspraken zijn onherroepelijk en bindend voor de Overeenkomstsluitende Partijen.
5. Elke Overeenkomstsluitende Partij draagt de kosten van de door haar benoemde scheidsman. De kosten die voortvloeien uit de benoeming van de derde scheidsman en de ambtelijke kosten van het gerecht worden gelijkelijk door de Overeenkomstsluitende Partijen gedragen.

ARTIKEL 12

Vorige investeringen

Deze Overeenkomst is eveneens van toepassing op investeringen die vóór de inwerkingtreding van deze Overeenkomst werden gedaan door investeerders van een Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, in overeenstemming met de wetten en voorschriften van laatstgenoemde.

De Overeenkomst is evenwel niet van toepassing op geschillen of disputen die voor haar inwerkingtreding zijn ontstaan.

ARTIKEL 13

Inwerkingtreding en duur

1. Deze Overeenkomst treedt in werking een maand na de datum waarop de Overeenkomstsluitende Partijen de akten van bekrachtiging hebben uitgewisseld. Ze blijft van kracht gedurende een tijdvak van tien jaar.

Tenzij ten minste zes maanden vóór de datum van het verstrijken van de geldigheidsduur door een van beide Overeenkomstsluitende Partijen mededeling van beëindiging is gedaan, wordt deze Overeenkomst telkens stilzwijgend verlengd voor een tijdvak van tien jaar, met dien verstande dat elke Overeenkomstsluitende Partij zich het recht voorbehoudt de Overeenkomst te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van ten minste zes maanden vóór de datum van het verstrijken van de lopende geldigheidstermijn.

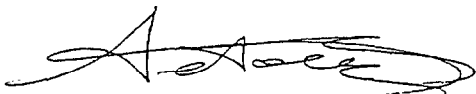
2. Ten aanzien van investeringen die vóór de datum van beëindiging van de Overeenkomst zijn gedaan, blijft deze van kracht gedurende een tijdvak van tien jaar vanaf de datum van beëindiging.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende vertegenwoordigers, daartoe naar behoren gemachtigd door hun onderscheiden Regeringen, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

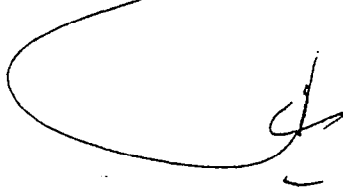
GEDAAN te Brussel op 19 mei 1998 in twee oorspronkelijke exemplaren in de Nederlandse, de Franse, de Spaanse en de Engelse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek. In geval van verschil in uitlegging is de Engelse tekst doorslaggevend.

VOOR DE BELGISCH LUXEMBURGSE
ECONOMISCHE UNIE :

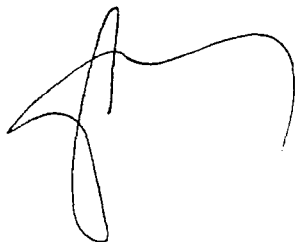
Voor de Regering van het Koninkrijk België
handelend mede in de naam van de
Regering van het Groothertogdom
Luxemburg,

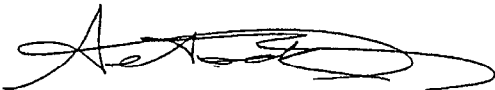
VOOR DE REGERING VAN DE
REPUBLIEK CUBA

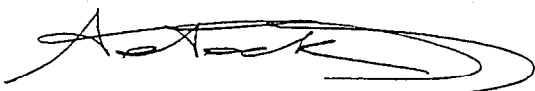
Voor de Vlaamse Regering,

Voor de Waalse Regering,

Voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

AGREEMENT

BETWEEN

THE BELGO-LUXEMBURG ECONOMIC UNION

AND

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF CUBA

ON

THE RECIPROCAL PROMOTION

AND

PROTECTION OF INVESTMENTS

AGREEMENT
BETWEEN
THE BELGO-LUXEMBURG ECONOMIC UNION
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF CUBA
ON
THE RECIPROCAL PROMOTION
AND
PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the Kingdom of Belgium,
acting both in its own name and in the name of the Government of the Grand-Duchy
of Luxemburg,
by virtue of existing agreements,

the Flemish Government
the Walloon Government,
the Government of Brussels-Capital, on the one hand

and

The Government of the Republic of Cuba, on the other hand,

hereinafter referred to as 'the Contracting Parties',

Desiring to strengthen their economic cooperation by creating favourable conditions
for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other
Contracting Party,

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

DEFINITIONS

For the purpose of this Agreement,

1. The term "investors" shall mean:

- a) the 'nationals', that is: any natural person who, according to the legislation of the Kingdom of Belgium, of the Grand-Duchy of Luxemburg or of the Republic of Cuba, is considered as a citizen of the Kingdom of Belgium, of the Grand-Duchy of Luxemburg or of the Republic of Cuba respectively;
- b) the 'companies', that is: any legal person constituted in accordance with the legislation of the Kingdom of Belgium, of the Grand-Duchy of Luxemburg or of the Republic of Cuba respectively.

2. The term 'investments' shall mean any kind of assets and any direct or indirect contribution in cash, in kind or in services, invested or reinvested in any sector of economic activity.

The following shall more particularly though not exclusively, be considered as investments for the purpose of this Agreement:

- a) movable and immovable property as well as any other rights in rem, such as mortgages, liens, pledges, usufruct and similar rights;
- b) shares, corporate rights and any other kind of shareholdings, including minority or indirect ones, in companies constituted in the territory of one Contracting Party;
- c) bonds, claims to money and to any performance having an economic value;
- d) copyrights, industrial property rights, technical processes, trade names and goodwill;
- e) concessions granted under public law or under contract, including concessions to explore, develop, extract or exploit natural resources.

Changes in the legal form in which assets and capital have been invested or reinvested shall not affect their designation as 'investments' for the purpose of this Agreement.

- 3. The term 'incomes' shall mean the proceeds of an investment and shall include in particular, though not exclusively, profits, interests, capital increases, dividends, royalties and payments.
- 4. The term 'territory' shall apply to the territory of the Kingdom of Belgium, to the territory of the Grand-Duchy of Luxemburg and to the territory of the Republic of Cuba, as well as to the maritime areas, that is: the marine and underwater areas which extend beyond the territorial waters of the States concerned and upon which the latter exercise, in accordance with international law, their sovereign rights and their jurisdiction for the purpose of exploring, exploiting and preserving natural resources.

ARTICLE 2

PROMOTION OF INVESTMENTS

1. Each Contracting Party shall promote investments in its territory by investors of the other Contracting Party and shall accept such investments in accordance with its legislation.
2. In particular, each Contracting Party shall authorize the conclusion and the fulfilment of licence contracts and commercial, administrative or technical assistance agreements, as far as these activities are in connection with such investments.

ARTICLE 3

PROTECTION OF INVESTMENTS

1. All investments, whether direct or indirect, made by investors of one Contracting Party shall enjoy a fair and equitable treatment in the territory of the Other Contracting Party, excluding any unjustified or discriminatory measure which would hinder, either in law or practice, the management, maintenance, use, possession or liquidation thereof.
2. The treatment and protection referred to in paragraph 1 of this article shall at least be equal to those enjoyed by investors of a third State and shall in no case be less favourable than those recognized under international law.
3. However, such treatment and protection shall not cover the privileges granted by one Contracting Party to the investor of a third State pursuant to its participation in or association with a free trade zone, a customs union, a common market or any other form of regional economic organization.

ARTICLE 4

DEPRIVATION AND LIMITATION OF OWNERSHIP

1. Each Contracting Party undertakes not to adopt any measure of expropriation or nationalization or any other measure having the effect of directly or indirectly dispossessing the investors of the other Contracting Party of their investments in its territory.
2. If reasons of public purpose, security or national interest require a derogation from the provisions of paragraph 1 of this article, the following conditions shall be complied with:
 - a) the measures shall be taken in conformity with legal proceedings;
 - b) the measures shall be neither discriminatory, nor contrary to any specific commitments;
 - c) the measures shall be accompanied by provisions for the payment of an adequate and effective compensation.

3. Such compensation shall amount to the actual value of the investment on the day before the measures were taken or became public.

Such compensation shall be paid in the currency of the State of which the investor is a national or in any other convertible currency. It shall be paid without delay and shall be freely transferable. It shall bear interest at the normal commercial rate from the date of the determination of its amounts until the date of its payment.

4. Investors of one Contracting Party whose investments suffer losses owing to war or other armed conflict, a state of national emergency or revolt in the territory of the other Contracting Party shall be granted by the latter Contracting Party a treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, at least equal to that which the latter Contracting Party grants to the investors of the most favoured nation.
5. In respect of matters dealt with in this Article, each Contracting Party shall grant to the investors of the other Contracting Party a treatment which shall at least be equal to that granted in its territory to the investors of the most favoured nation. This treatment shall in no case be less favourable than that recognized under international law.

ARTICLE 5

TRANSFERS

1. Each Contracting Party shall grant to investors of the other Contracting Party the free transfer of all payments relating to an investment, including more particularly:
 - a) amounts necessary for establishing, maintaining or expanding the investment;
 - b) amounts necessary for payments under a contract, including amounts necessary for repayment of loans, royalties and other payments resulting from licenses, franchises, concessions and other similar rights, as well as salaries of expatriate personnel;
 - c) proceeds from investments;
 - d) proceeds from the total or partial liquidation of investments, including capital gains or increases in the invested capital;
 - e) compensation paid pursuant to article 4.
2. The individual nationals of each Contracting Party who have been authorized to work in the territory of the other Contracting Party in connection with an investment shall also be permitted to transfer an appropriate portion of their earnings to their country of origin.

3. Transfers shall be effected without delay in the convertible currency in which the capital was originally invested or in any other convertible currency agreed by the investor and the Contracting Party concerned. Unless otherwise agreed by the investor, transfers shall be made at the rate of exchange applicable on the date of transfer pursuant to the exchange regulations in force.
4. Each Contracting Party shall issue the authorizations required to ensure that the transfers can be made without undue delay, with no other expenses than the usual taxes and costs.
5. The guarantees referred to in this Article shall at least be equal to those granted to the investors of the most favoured nation.

ARTICLE 6

SUBROGATION

1. If one Contracting Party or any other public institution of this Party pays compensation to its own investors pursuant to a guarantee providing coverage against non-commercial risks for an investment, the other Contracting Party shall recognize that the former Contracting Party or the public institution concerned is subrogated into the rights of the investors.
2. As far as the transferred rights are concerned, the other Contracting Party shall be entitled to invoke against the insurer who is subrogated into the rights of the indemnified investors the obligations of the latter under law or contract.

ARTICLE 7

APPLICABLE REGULATIONS

If an issue relating to investments is covered both by this Agreement and by the national legislation of one Contracting Party or by international conventions, existing or to be subscribed to by the Parties in the future, the investors of the other Contracting Party shall be entitled to avail themselves of the provisions that are the most favourable to them.

ARTICLE 8

SPECIFIC AGREEMENTS

1. Investments made pursuant to a specific agreement concluded between one Contracting Party and the investors of the other Party shall be covered by the provisions of this Agreement and by those of the specific agreement.
2. Each Contracting party undertakes to ensure at all times that the commitments it has entered into vis-a-vis investors of the other Contracting Party shall be observed.

ARTICLE 9

SETTLEMENT OF INVESTMENT DISPUTES

1. Any investment dispute between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party shall be notified in writing by the first party to take action. The notification shall be accompanied by a sufficiently detailed memorandum.

As far as possible, the Parties shall endeavour to settle the dispute through negotiations or by conciliation between the Contracting Parties through diplomatic channels.

2. In the absence of an amicable settlement by direct agreement between the parties to the dispute or by conciliation through diplomatic channels within six months from the notification, the dispute shall be submitted, at the option of the investor, either to the competent jurisdiction of the State where the investment was made, or to international arbitration.

To this end, each Contracting Party agrees in advance and irrevocably to the settlement of any dispute by this type of arbitration. Such consent implies that both Parties waive the right to demand that all domestic administrative or judiciary remedies be exhausted.

3. In case of international arbitration, the dispute shall be submitted for settlement by arbitration to one of the hereinafter mentioned organizations, at the option of the investor:
 - an ad hoc arbitral tribunal set up according to the arbitration rules laid down by the United Nations Commission on International Trade Law (U.N.C.I.T.R.A.L.);
 - the Arbitral Court of the International Chamber of Commerce in Paris;
 - the Arbitration Institute of the Chamber of Commerce in Stockholm.

If the arbitration procedure has been introduced upon the initiative of a Contracting Party, this Party shall request the investor involved in writing to designate the arbitration organization to which the dispute shall be referred.

4. At any stage of the arbitration proceedings or of the execution of an arbitral award, none of the Contracting Parties involved in a dispute shall be entitled to raise as an objection the fact that the investor who is the opposing party in the dispute has received compensation totally or partly covering his losses pursuant to an insurance policy or to the guarantee provided for in Article 6 of this Agreement.
5. The arbitral tribunal shall decide on the basis of the national law, including the rules relating to conflicts of law, of the Contracting Party involved in the dispute in whose territory the investment has been made, as well as on the basis of the provisions of this Agreement, of the terms of the specific agreement which may have been entered into regarding the investment, and of the principles of international law.
6. The arbitral awards shall be final and binding on the parties to the dispute. Each Contracting Party undertakes to execute the awards in accordance with its national legislation.

ARTICLE 10

MOST FAVOURED NATION

In all matters relating to the treatment of investments, the investors of each Contracting Party shall enjoy most-favoured-nation treatment in the territory of the other Party.

ARTICLE 11

DISPUTES BETWEEN THE CONTRACTING PARTIES RELATING TO THE INTERPRETATION OR APPLICATION OF THIS AGREEMENT.

1. Any dispute relating to the interpretation or application of this Agreement shall be settled as far as possible through diplomatic channels.
2. In the absence of a settlement through diplomatic channels, the dispute shall be submitted to a joint commission consisting of representatives of the two Parties; this commission shall convene without undue delay at the request of the first party to take action.
3. If the joint commission cannot settle the dispute, the latter shall be submitted, at the request of either Contracting Party, to an arbitration court set up as follows for each individual case:

Each Contracting Party shall appoint one arbitrator within a period of two months from the date on which either Contracting Party has informed the other Party of its intention to submit the dispute to arbitration.

Within a period of two months following their appointment, these two arbitrators shall appoint by mutual agreement a national of a third State as chairman of the arbitration court.

If these time limits have not been complied with, either Contracting Party shall request the President of the International Court of Justice to make the necessary appointment(s).

If the President of the International Court of Justice is a national of either Contracting Party or of a State with which one of the Contracting Parties has no diplomatic relations or if, for any other reason, he cannot exercise this function, the Vice-President of the International Court of Justice shall be requested to make the appointment(s).

4. The court thus constituted shall determine its own rules of procedure. Its decisions shall be taken by a majority of the votes; they shall be final and binding on the Contracting Parties.
5. Each Contracting Party shall bear the costs resulting from the appointment of its arbitrator. The expenses in connection with the appointment of the third arbitrator and the administrative costs of the court shall be borne equally by the Contracting Parties.

ARTICLE 12

PREVIOUS INVESTMENTS

This Agreement shall also apply to investments made before its entry into force by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the latter's laws and regulations. However, it will not be applicable to disputes or controversies arisen before its entry into force.

ARTICLE 13

ENTRY INTO FORCE AND DURATION

1. This Agreement shall enter into force one month after the date of exchange of the instruments of ratification by the Contracting Parties. The Agreement shall remain in force for a period of ten years.

Unless notice of termination is given by either Contracting Party at least six months before the expiry of its period of validity, this Agreement shall be tacitly extended each time for a further period of ten years, it being understood that each Contracting Party reserves the right to terminate the Agreement by notification given at least six months before the date of expiry of the current period of validity.

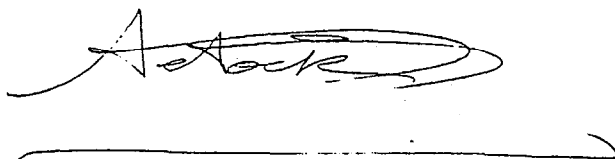
2. Investments made prior to the date of termination of this Agreement shall be covered by this Agreement for a period of ten years from the date of termination.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

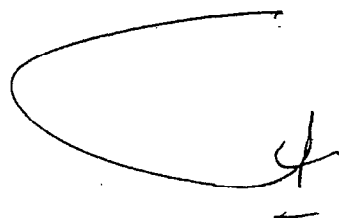
DONE at Brussels, on the 19th May 1998, in two original copies, each in the English, Dutch, French and Spanish languages, all texts being equally authentic. The text in the English language shall prevail in case of difference of interpretation.

FOR THE BELGO-LUXEMBURG
ECONOMIC UNION:

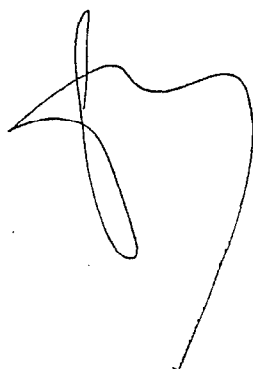
For the Government of the Kingdom of Belgium
acting both in its own name and in the name of
the Government of the Grand-Duchy
of Luxemburg:

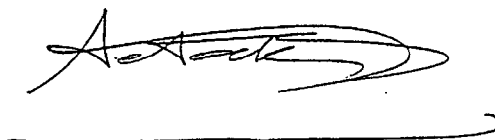
FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF CUBA:

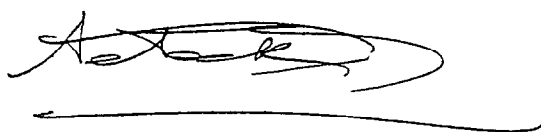
For the Flemish Government:

For the Walloon Government:

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'A' followed by a series of loops and a long horizontal stroke at the end.

For the Government of Brussels-Capital:

A handwritten signature in black ink, similar to the one above, with a stylized 'A' and a long horizontal stroke at the end.

BIJLAGE 2 :

OVEREENKOMST TUSSEN DE BLEU EN DE VERENIGDE MEXICAANSE STATEN

OVEREENKOMST
TUSSEN
DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE
EN
DE VERENIGDE MEXICAANSE STATEN
INZAKE DE WEDERZIJDSE BEVORDERING
EN BESCHERMING VAN INVESTERINGEN

OVEREENKOMST
TUSSEN
DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE
EN
DE VERENIGDE MEXICAANSE STATEN
INZAKE DE WEDERZIJDSE BEVORDERING
EN BESCHERMING VAN INVESTERINGEN

DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIE,
handelend zowel in eigen naam als in naam
van de Regering van het Groothertogdom Luxemburg,
krachtens bestaande overeenkomsten,
de Vlaamse Regering,
de Waalse Regering,
en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
enerzijds,

en

DE REGERING VAN DE VERENIGDE MEXICAANSE STATEN,
anderzijds,

(hierna te noemen "de Overeenkomstsluitende Partijen"),

VERLANGENDE hun economische samenwerking te versterken door voor investeringen die door onderdanen van de ene Overeenkomstsluitende Partij worden gedaan op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, gunstige investeringsvoorwaarden te scheppen,

ZIJN HET VOLGENDE OVEREENGEKOMEN:

HOOFDSTUK I:

ALGEMENE BEPALINGEN

ARTIKEL 1

BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

Voor de toepassing van deze Overeenkomst betekent de term:

1. "investeerder":

a) de "onderdanen", met name elk natuurlijk persoon die volgens de wetgeving van het Koninkrijk België of het Groothertogdom Luxemburg of van de Verenigde Mexicaanse Staten wordt beschouwd als een onderdaan van het Koninkrijk België, van het Groothertogdom Luxemburg dan wel van de Verenigde Mexicaanse Staten;

b) de "ondernemingen", met name elke rechtspersoon die is opgericht in overeenstemming met de wetgeving van het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg dan wel van de Verenigde Mexicaanse Staten en waarvan de maatschappelijke zetel onderscheidenlijk gevestigd is op het grondgebied van het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of de Verenigde Mexicaanse Staten.

2. "investeringen": alle soorten vermogensbestanddelen die door een investeerder van een Overeenkomstsluitende Partij worden verworven of gebruikt met een economische bedoeling dan wel voor beheersdoeleinden op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij.

Duidelijkheidshalve weze vermeld dat de term investeringen alleen betrekking heeft op de investeringen die worden gedaan met het oog op het tot stand brengen van duurzame economische betrekkingen met een onderneming zoals, met name, investeringen die de mogelijkheid bieden een daadwerkelijke invloed uit te oefenen op de bedrijfsvoering van de onderneming.

Als investeringen in de zin van deze Overeenkomst gelden in het bijzonder, doch niet uitsluitend:

a) roerende en onroerende goederen, die worden verworven in het vooruitzicht van dan wel gebruikt met het oog op het behalen van economisch voordeel of voor handelsdoeleinden, alsmede andere zakelijke rechten zoals hypotheken, voorrechten, pandrechten, rechten van vruchtgebruik en soortgelijke rechten;

b) aandelen, maatschappelijke aandelen en alle andere vormen van deelneming, met inbegrip van minderheidsdeelnemingen, in ondernemingen die zijn opgericht op het grondgebied van een van de Overeenkomstsluitende Partijen;

c) tegoeden, vorderingen op andere vermogensbestanddelen en op gelijk welke prestatie die economische waarde heeft, met uitzondering van:

- i) tegoeden die enkel en alleen verband houden met handelsovereenkomsten die werden aangegaan met het oog op de verkoop van goederen of diensten;
 - ii) kredieten die worden verleend naar aanleiding van een handelstransactie, zoals met name ter financiering van de handel;
 - iii) kredieten met een looptijd van minder dan drie jaar, door een investeerder op het grondgebied van een Overeenkomstsluitende Partij verleend aan een investeerder op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij. De uitzondering aangaande kredieten waarvan de looptijd minder dan drie jaar bedraagt, is evenwel niet van toepassing op kredieten die door een investeerder van een Overeenkomstsluitende Partij worden verleend aan een onderneming van de andere Overeenkomstsluitende Partij die eigendom is van de eerstgenoemde investeerder of waarvan de controle bij hem berust.
- d) auteursrechten, rechten van industriële eigendom, technische werkwijzen, handelsnamen en goodwill;
- e) publiekrechtelijke of contractuele concessies.

Veranderingen in de rechtsvorm waarin vermogensbestanddelen en kapitaal werden geïnvesteerd of geherinvesteerd doen geen afbreuk aan de omschrijving ervan als "investering" als bedoeld in deze Overeenkomst, op voorwaarde dat het resultaat van zodanige veranderingen in bovenvermelde begripsomschrijving is vervat.

3. Een betalingsverplichting die rust op een Overeenkomstsluitende Staat of een overheidsbedrijf dan wel een krediervlening aan een Overeenkomstsluitende Staat of een overheidsbedrijf worden niet als een investering beschouwd.

4. "opbrengst": de opbrengst van een investering, en met name, doch niet uitsluitend, winst, rente, vermogensaanwas, dividenden, royalty's.

5. "grondgebied": het grondgebied van het Koninkrijk België, het grondgebied van het Groothertogdom Luxemburg en het grondgebied van de Verenigde Mexicaanse Staten evenals de zeegebieden, d.w.z. de gebieden op en onder zee die zich voorbij de territoriale wateren van de betreffende Staat uitstrekken en waarin deze, overeenkomstig het internationaal recht, soevereine rechten en rechtsmacht uitoefent met het oog op de opsporing, de winning en het behoud van de natuurlijke rijkdommen.

ARTIKEL 2

BEVORDERING VAN INVESTERINGEN

Elke Overeenkomstsluitende Partij bevordert investeringen van investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij op haar grondgebied en laat zodanige investeringen toe in overeenstemming met haar wetgeving.

ARTIKEL 3

BESCHERMING VAN INVESTERINGEN

1. Alle investeringen door investeerders van een der Overeenkomstsluitende Partijen genieten op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij een eerlijke en rechtvaardige behandeling.
2. Onder voorbehoud van maatregelen die noodzakelijk zijn voor de handhaving van de openbare orde of de nationale veiligheid, genieten deze investeringen een voortdurende bescherming en zekerheid, met uitsluiting van elke willekeurige of discriminatoire maatregel die, in rechte of in feite, het beheer, de instandhouding, het gebruik, het genot of de liquidatie van deze investeringen zou kunnen belemmeren.
3. Onverminderd het bepaalde in deze Overeenkomst, kan een Overeenkomstsluitende Partij eisen dat haar door een op haar grondgebied gevestigde onderneming, die eigendom is van een investeerder van de andere Overeenkomstsluitende Partij of waarvan de controle bij hem berust, standaardinformatie wordt verstrekt over het bedrijf ten einde haar in staat te stellen statistische gegevens over de investering in kaart te brengen. Elke Overeenkomstsluitende Partij dient ervoor te waken dat geen bedrijfsinformatie openbaar wordt gemaakt, indien de concurrentiepositie van de investering als gevolg hiervan in het gedrang zou kunnen komen.

ARTIKEL 4

MEESTBEGUNSTIGDE NATIE

1. De in deze Overeenkomst bedoelde behandeling en bescherming moeten minstens gelijk zijn aan die welke de investeerders van een derde Staat genieten en ze mogen in elk geval niet minder gunstig zijn dan die waarin het internationaal recht voorziet.
2. Deze behandeling en bescherming strekken zich evenwel niet uit tot de voorrechten die een Overeenkomstsluitende Partij toekent aan de investeerders van een derde Staat op grond van zijn lidmaatschap van of associatie met een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt of iedere andere vorm van regionale economische organisatie, dan wel op grond van een overeenkomst ter vermijding van dubbele belasting of enige andere belastingovereenkomst.

ARTIKEL 5

ONTEIGENING EN SCHADELOOSSTELLING

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich geen enkele maatregel tot onteigening of nationalisatie noch enige andere maatregel te treffen die gelijk staat met onteigening of nationalisatie van een investering van investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij.

2. Wanneer om redenen van openbaar nut, veiligheid of nationaal belang van lid 1 moet worden afgeweken, dienen de volgende voorwaarden te worden vervuld:

- a) de maatregelen worden genomen volgens een wettelijke procedure;
- b) de maatregelen zijn niet discriminatoir;
- c) schadeloosstellingen worden uitgekeerd op de wijze als vastgelegd in lid 3.

3. Het bedrag van de schadeloosstelling is gelijk aan de billijke marktwaarde of, als zodanige waarde niet voorhanden is, de werkelijke waarde van de onteigende investering net vóór de onteigening plaats vond. Bedoeld bedrag mag geen invloed ondervinden van de waardeveranderingen die het gevolg zijn van het eerder bekend worden van de geplande onteigening. Bij het bepalen van de billijke marktwaarde, worden criteria als de bedrijfswaarde, de vermogenswaarde, met inbegrip van de aangegeven belastbare waarde van de lichamelijke zaken, alsmede andere toepasselijke criteria meegewogen.

De schadeloosstelling wordt onverwijld uitgekeerd. Ze moet vrij kunnen worden overgemaakt en volledig omwisselbaar zijn. Ze levert rente op tegen een gewone commerciële rentevoet vanaf de datum van vaststelling van het bedrag tot de datum van uitbetaling.

4. Aan investeerders van de ene Overeenkomstsluitende Partij die verliezen lijden met betrekking tot hun investeringen wegens oorlog of een ander gewapend conflict, revolutie, een nationale noodtoestand of opstand op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, wordt door laatstgenoemde, wat de restitutie, schadevergoeding, schadeloosstelling of een andere regeling betreft, een behandeling toegekend die ten minste gelijk is aan die welke die Overeenkomstsluitende Partij aan investeerders van de meestbegunstigde natie toekent.

5. Voor de in dit Artikel behandelde kwesties verleent elke Overeenkomstsluitende Partij aan de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij een behandeling die ten minste gelijk is aan die welke investeerders van de meestbegunstigde natie op haar grondgebied genieten.

ARTIKEL 6

OVERMAKINGEN

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij garandeert dat alle betalingen die verband houden met een investering van een investeerder van de andere Overeenkomstsluitende Partij, vrij kunnen worden overgemaakt. Deze omvatten in het bijzonder:

- a) bedragen bestemd om de investering tot stand te brengen, te behouden of uit te breiden;
- b) bedragen bestemd voor het nakomen van contractuele verbintenissen, met inbegrip van de bedragen die nodig zijn voor de terugbetaling van leningen, royalty's en andere betalingen voortvloeiend uit licenties, franchises, concessies en andere soortgelijke rechten, alsmede de bezoldiging van het geëxpatriëerd personeel;
- c) de opbrengst van investeringen;
- d) de opbrengst van de gehele of gedeeltelijke liquidatie van de investeringen, met inbegrip van meerwaarden of verhogingen van het geïnvesteerd kapitaal;
- e) de in toepassing van Artikel 5 uitgekeerde schadeloosstelling.

2. De onderdanen van elke Overeenkomstsluitende Partij die uit hoofde van een investering toelating hebben gekregen om op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij te werken, is het tevens toegestaan een passend deel van hun verdiensten over te maken naar hun land van herkomst.

3. De overmakingen kunnen gebeuren in vrij omwisselbare munt, tegen de marktwisselkoers die op de datum van overmaking van toepassing is op het grondgebied van de Overeenkomstsluitende Partij van waaruit de overmaking wordt uitgevoerd.

4. Elke Overeenkomstsluitende Partij verleent de toelatingen die vereist zijn om de overmaking onverwijld uit te voeren en zonder andere lasten dan de gebruikelijke taksen en kosten.

5. Niettegenstaande het bepaalde in lid 1 tot 4 van dit Artikel, is het een Overeenkomstsluitende Partij toegestaan een overmaking uit te stellen dan wel tegen te houden via maatregelen die op billijke, niet-discriminatoire wijze en te goeder trouw worden toegepast:

- (a) ten einde de rechten van de schuldeisers te beschermen,
- (b) in verband met of met het oog op de naleving van de wetten en voorschriften inzake
 - (i) de uitgifte van, de handel in en de verhandeling van effecten, futures en derivaten,
 - (ii) overmakingsrapporten en -verslagen
- (c) uit hoofde van strafbare feiten en beschikkingen of beslissingen in het kader van een administratieve of gerechtelijke procedure;

op voorwaarde dat zodanige maatregelen en de toepassing ervan door een Overeenkomstsluitende Partij niet als voorwendsel worden gebruikt om zich te onttrekken aan de op grond van deze Overeenkomst aangegane verbintenissen of verplichtingen.

6. Wanneer zich met betrekking tot de betalingsbalans ernstige moeilijkheden voordoen of kunnen voordoen, is het elk van de Overeenkomstsluitende Partijen toegestaan de overmakingen van de opbrengst van de gehele of gedeeltelijke liquidatie van de investeringen, met inbegrip van meerwaarden of verhogingen van het geïnvesteerd kapitaal voor bepaalde tijd, zijnde maximum twaalf maanden, te beperken. Het opleggen van deze beperkingen dient op rechtvaardige en niet-discriminatoire wijze en te goeder trouw te gebeuren.

ARTIKEL 7

SUBROGATIE

Wanneer een Overeenkomstsluitende Partij dan wel de door haar aangewezen instantie een betaling doet uit hoofde van een borgtocht, een garantie of een verzekeringscontract ter dekking van niet-commerciële risico's ten aanzien van een investering door een investeerder op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, erkent de laatstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij de overdracht van alle rechten en vorderingen van bedoelde investeerder aan de eerstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij dan wel de door haar aangewezen instantie, alsmede dat de

eerstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij dan wel de door haar aangewezen instantie ingevolge subrogatie gerechtigd is deze rechten en vorderingen in dezelfde mate als de rechtsvoorganger te doen gelden.

Wanneer er evenwel sprake is van een geschil, kan alleen de investeerder of een rechtspersoon in privé-bezit aan wie de Overeenkomstsluitende Partij dan wel de door haar aangewezen instantie haar rechten heeft overgedragen, bij een nationale rechtbank een vordering instellen of hierin partij zijn, dan wel de kwestie overeenkomstig het bepaalde in Artikel 10 van deze Overeenkomst aan internationale arbitrage voorleggen.

ARTIKEL 8

TOEPASBARE REGELS

Wanneer een vraagstuk omtrent investeringen wordt geregeld bij deze Overeenkomst en bij de nationale wetgeving van de ene Overeenkomstsluitende Partij dan wel bij bestaande of door de Partijen nog te sluiten internationale overeenkomsten, kunnen de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij de bepalingen inroepen die voor hen het meest gunstig zijn.

ARTIKEL 9

BIJZONDERE OVEREENKOMSTEN

Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich alle andere door haar schriftelijk aangegane verbintenissen ten aanzien van investeringen op haar grondgebied door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij na te komen. Geschillen die ontstaan naar aanleiding van deze verplichtingen worden geregeld overeenkomstig het bepaalde in de bijzondere overeenkomst waarop de verplichtingen berusten.

HOOFDSTUK TWEE:**GESCHILLENREGELING****AFDELING 1****REGELING VAN GESCHILLEN TUSSEN EEN OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJ
EN EEN INVESTEERDER VAN DE ANDERE OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJ****ARTIKEL 10****WERKINGSSFEER EN RECHT VAN OPTREDEN**

1. Deze Afdeling is van toepassing op geschillen tussen een Overeenkomstsluitende Partij en een investeerder van de andere Overeenkomstsluitende Partij die zich hebben voorgedaan vanaf de datum waarop de Overeenkomst in werking is getreden en die verband houden met een vermoedelijke niet-nakoming door eerstgenoemde van een verplichting uit hoofde van deze Overeenkomst waardoor de investeerder of zijn investering verlies of schade heeft geleden. Een onderneming die op het grondgebied van een Overeenkomstsluitende Partij een door een investeerder van de andere Overeenkomstsluitende Partij gedane investering vormt, kan uit hoofde van deze Afdeling geen vordering tot arbitrage instellen.
2. Indien een investeerder van een Overeenkomstsluitende Partij dan wel zijn investering, zijnde een onderneming op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, een vordering instelt voor een nationale rechtbank met betrekking tot een maatregel die een vermoedelijke inbreuk vormt op de Overeenkomst, kan het geschil alleen op grond van deze Afdeling aan arbitrage worden onderworpen, indien de bevoegde nationale rechtbank zich niet in eerste instantie heeft uitgesproken over de grond van de zaak. Wat voorafgaat is niet van toepassing op administratieve procedures voor de administratieve autoriteiten die de maatregel die een vermeende schending vormt, uitvoeren.
3. Indien een investeerder van een Overeenkomstsluitende Partij een vordering tot arbitrage instelt, kan de investeerder of zijn onderneming die op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij een investering vormt, geen vordering instellen of vervolgen voor een nationale rechtbank.

ARTIKEL 11**WIJZEN VAN GESCHILLENREGELING, TERMIJNEN**

1. Bedoeld geschil dient in de mate van het mogelijke door onderhandeling of overleg te worden geregeld. Indien het niet op die manier kan worden geregeld, wordt het naar de keuze van de investeerder voorgelegd:

- a) aan de bevoegde hoven of rechtbanken van de Overeenkomstsluitende Partij bij het geschil
- b) overeenkomstig een voorafgaandelijk overeengekomen en toepasselijke procedure voor geschillenregeling, of
- c) overeenkomstig dit Artikel, aan:
 - i) het Internationale Centrum voor Beslechting van Investeringsgeschillen ("het Centrum"), dat is opgericht krachtens het Verdrag inzake de Beslechting van Geschillen met betrekking tot Investerings tusschen Staten en onderdanen van andere Staten ("het ICSID-Verdrag), wanneer de Overeenkomstsluitende Partij van de investeerder en de Overeenkomstsluitende Partij bij het geschil beide partij zijn bij het ICSID-Verdrag;
 - ii) het Centrum, overeenkomstig de Aanvullende Voorziening voor de Toepassing van Procedures door het Secretariaat van het Centrum, indien de Overeenkomstsluitende Partij van de investeerder of de Overeenkomstsluitende Partij bij het geschil, maar niet beiden, partij is bij het ICSID-Verdrag;
 - iii) een scheidsgerecht ad hoc, samengesteld volgens de Arbitrageregels van de Commissie inzake Internationaal Handelsrecht van de Verenigde Naties (UNCITRAL);
 - iv) de Internationale Kamer van Koophandel, aan een scheidsgerecht ad hoc, dat volgens de arbitrageregels van de Kamer is samengesteld.

2. Arbitrage zal geschieden volgens de geldende arbitrageregels, tenzij anderszins bepaald in deze Afdeling.

3. Een geschil kan aan arbitrage worden onderworpen overeenkomstig alinea (1) c), doch niet eerder dan zes maanden nadat de feiten die ten grondslag liggen aan de vordering zich hebben voorgedaan, en voor zover de investeerder de Overeenkomstsluitende Partij die partij is bij het geschil, schriftelijk in kennis heeft gesteld van zijn voornemen om het geschil aan arbitrage te onderwerpen, en wel ten minste zestig dagen vooraf doch niet later dan drie jaar na de dag waarop de investeerder voor het eerst kennis heeft gekregen of had moeten krijgen van de feiten die ten grondslag liggen aan het geschil.

ARTIKEL 12

INSTEMMING VAN DE OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJ

Elke Overeenkomstsluitende Partij stemt er hierbij onvoorwaardelijk mee in dat een geschil wordt onderworpen aan internationale arbitrage, als bepaald in deze Afdeling.

ARTIKEL 13

SAMENSTELLING VAN HET SCHEIDSGERECHT

1. Tenzij anderszins overeengekomen door de partijen bij het geschil, telt het scheidsgerecht drie leden. Elke partij bij het geschil benoemt één lid en deze twee leden kiezen in onderlinge overeenstemming een derde lid als voorzitter.
2. Leden van het scheidsgerecht dienen ervaren te zijn in internationaal recht en investeringsaangelegenheden.
3. Indien een scheidsgerecht niet binnen 90 dagen na de voorlegging van het geschil aan arbitrage werd samengesteld omdat een partij bij het geschil heeft nagelaten een lid aan te wijzen of omdat de benoemde leden het niet eens konden worden over een voorzitter, wordt de secretaris-generaal van de ICSID, op verzoek van één van de partijen bij het geschil, verzocht, naar eigen goeddunken het nog niet aangewezen lid of de nog niet aangewezen leden te benoemen. De Secretaris-Generaal van de ICSID dient er wel op te letten dat de voorzitter die hij benoemt geen onderdaan is van één van de Overeenkomstsluitende Partijen.

ARTIKEL 14

VOEGING

1. Een krachtens dit Artikel samengestelde consoliderende rechtbank wordt geïnstalleerd overeenkomstig de UNCITRAL-arbitrageregels. De procesvoering zal gebeuren volgens deze regels, tenzij anderszins bepaald in deze Afdeling.
2. Procedures worden gevoegd in de volgende gevallen:
 - a) wanneer een investeerder een vordering instelt namens een onderneming die hij bezit of waarvan de controle bij hem berust en een andere investeerder of andere investeerders die in dezelfde onderneming een deelneming hebben maar waarvan de controle niet bij hen berust, tegelijkertijd van hun kant een vordering instellen wegens dezelfde schendingen van de Overeenkomst; of
 - b) wanneer twee of meer vorderingen aan arbitrage worden onderworpen die gegrond zijn op dezelfde kwesties, zowel feitelijk als rechtens.
3. De consoliderende rechtbank beslist aan welk gerecht de vorderingen worden voorgelegd en behandelt de vorderingen samen, tenzij ze tot de bevinding komt dat de belangen van een partij bij het geschil worden geschaad.

ARTIKEL 15

PLAATS VAN ARBITRAGE

Arbitrage als bedoeld in deze Afdeling gebeurt op verzoek van een partij bij het geschil in een Staat die partij is bij het Verdrag van de Verenigde Naties over de Erkenning en Tenuitvoerlegging van Buitenlandse Scheidsrechterlijke uitspraken (Verdrag van New York). Vorderingen die krachtens deze Afdeling aan arbitrage worden onderworpen, worden geacht te zijn voortvloeid uit een handelsbetrekking of handelstransactie, voor de toepassing van Artikel 1 van het Verdrag van New York.

ARTIKEL 16

SCHADEVERGOEDING

Een Overeenkomstsluitende Partij zal niet als verweer, tegeneis, recht op vergoeding of om enige andere reden kunnen aanvoeren dat een schadevergoeding of enige andere schadeloosstelling werd of zal worden ontvangen ter uitvoering van een schadeloosstelling, een garantie of een verzekeringscontract, die het geheel of een gedeelte van de vermoedelijke verliezen of schade dekt.

ARTIKEL 17

TOEPASSELIJK RECHT

Een scheidsgerecht dat krachtens deze Afdeling werd samengesteld, doet uitspraak over het geschil op grond van deze Overeenkomst en de toepasselijke regels en beginselen van het volkenrecht.

ARTIKEL 18

SCHEIDSRECHTERLIJKE UITSPRAKEN EN TENUITVOERLEGGING

1. Scheidsrechterlijke uitspraken kunnen in de volgende herstelregelingen voorzien:
 - a) een verklaring dat de Overeenkomstsluitende Partij de verplichtingen van de Overeenkomst niet is nagekomen;
 - b) een geldelijke vergoeding, met inbegrip van intrest die loopt vanaf het ogenblik dat het verlies of de schade zich heeft voorgedaan, tot het ogenblik van de betaling;

c) de restitutie in natura, in daarvoor in aanmerking komende gevallen, op voorwaarde dat de Overeenkomstsluitende Partij in plaats daarvan een geldelijke vergoeding mag uitkeren, mocht teruggave niet mogelijk blijken; en

d) met instemming van de partijen bij het geschil, enige andere vorm van herstelregeling

2. Scheidsrechterlijke uitspraken zijn alleen voor de partijen bij het geschil en met betrekking tot het geschil in kwestie onherroepelijk en bindend.

3. De einduitspraak wordt alleen bekendgemaakt met de schriftelijke instemming van beide partijen bij het geschil.

4. Een scheidsgerecht zal een Overeenkomstsluitende Partij niet veroordelen tot het betalen van een straffende schadevergoeding.

5. Elke Overeenkomstsluitende Partij zorgt voor de daadwerkelijke tenuitvoerlegging van de overeenkomstig dit Artikel gedane scheidsrechterlijke uitspraken op haar grondgebied en geeft onverwijld uitvoering aan een uitspraak die werd gedaan in een vordering waarbij zij partij is.

6. Een investeerder mag het ICSID-Verdrag of het Verdrag van New York inroepen om de tenuitvoerlegging van een scheidsrechterlijke uitspraak te vragen.

ARTIKEL 19

UITZONDERINGEN

Het bepaalde in deze Afdeling inzake geschillenregeling is niet van toepassing op beslissingen die een Overeenkomstsluitende Partij overeenkomstig haar wetgeving treft en die ten doel hebben, om redenen van nationale veiligheid, de verwerving door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij van een investering op haar grondgebied die eigendom is of in handen van haar onderdanen, te verbieden of te beperken.

AFDELING II

REGELING VAN GESCHILLEN TUSSEN DE OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJEN MET BETREKKING TOT DE UITLEGGING OF TOEPASSING VAN DEZE OVEREENKOMST

ARTIKEL 20

1. Geschillen tussen de Overeenkomstsluitende Partijen inzake de uitlegging of toepassing van deze Overeenkomst worden, in de mate van het mogelijke, in der minne dan wel door overleg, bemiddeling of verzoening, geregeld. Indien de Overeenkomstsluitende Partijen overeenstemming

bereiken omtrent een geschilpunt, wordt hiervan een geschreven schikkingsovereenkomst opgesteld die door beide Overeenkomstsluitende Partijen wordt goedgekeurd.

2. Op verzoek van een Overeenkomstsluitende Partij kan een geschil omtrent de uitlegging of toepassing van deze Overeenkomst niet eerder dan vier maanden na de kennisgeving van het verzoek aan de andere Overeenkomstsluitende Partij, aan een scheidsgericht ter beslechting worden voorgelegd.

3. Een Overeenkomstsluitende Partij stelt uit hoofde van dit Artikel geen vordering in voor een geschil in verband met de schending van de rechten van een investeerder, indien deze investeerder dit geschil al aanhangig heeft gemaakt overeenkomstig Afdeling I, tenzij de andere Overeenkomstsluitende Partij zich niet in de uitspraak heeft geschikt of zich daaraan heeft gehouden. In dit geval kan het krachtens dit Artikel samengestelde scheidsgericht, op indiening van een verzoek van de Overeenkomstsluitende Partij waarvan de investeerder partij was bij het geschil, een van de volgende uitspraken doen:

a) een verklaring dat het niet-nakomen of niet-uitvoeren van de einduitspraak in strijd is met de in deze Overeenkomst vastgelegde plichten van de andere Overeenkomstsluitende Partij; en

b) een aanbeveling dat de andere Overeenkomstsluitende Partij de einduitspraak nakomt of uitvoert.

4. Dit scheidsgericht dient ad hoc als volgt te worden samengesteld: elke Overeenkomstsluitende Partij benoemt een lid en deze twee leden kiezen in onderlinge overeenstemming een onderdaan van een derde Staat als voorzitter. De leden worden aangeduid binnen twee maanden nadat de ene Overeenkomstsluitende Partij de andere Overeenkomstsluitende Partij in kennis heeft gesteld van zijn voornemen om het geschil aan arbitrage te onderwerpen. Binnen de twee volgende maanden wordt dan de voorzitter van het scheidsgericht benoemd.

5. Indien de in het vierde lid voorgeschreven termijnen niet werden nagelèefd en bij gebreke van een passende regeling, kan een van de Overeenkomstsluitende Partijen de President van het Internationale Gerechtshof verzoeken de nodige benoemingen te verrichten. Indien de President van het Internationale Gerechtshof onderdaan is van een Overeenkomstsluitende Partij, dan wel om een andere reden verhinderd is bedoelde functie uit te oefenen, wordt de Vice-President, of indien ook hij verhinderd is, het lid dat na hem het hoogst in anciënniteit is van het Internationale Gerechtshof, overeenkomstig dezelfde bepalingen verzocht de nodige benoemingen te verrichten.

6. Leden van een scheidsgericht zijn onafhankelijk en onpartijdig.

7. Het scheidsgericht doet uitspraak in geschillen op grond van deze Overeenkomst en de toepasselijke regels en beginselen van het volkenrecht.

8. Het scheidsgericht legt zijn eigen procedures vast, met inbegrip van de mogelijkheid de Facultatieve Regels voor Arbitragegeschillen van het Permanent Hof van Arbitrage in te roepen, tenzij de Overeenkomstsluitende Partijen anderszins overeenkomen. Het scheidsgericht beslist met meerderheid van stemmen.

9. In zijn uitspraak vermeldt het scheidsgerecht waarop zijn beslissing rechtens en feitens is gegrond en omkleedt deze met redenen. Het kan op verzoek van een Overeenkomstsluitende Partij de volgende herstelregelingen uitspreken:

a) een verklaring dat een handeling van een Overeenkomstsluitende Partij in strijd is met haar verplichtingen uit hoofde van deze Overeenkomst;

b) een aanbeveling dat een Overeenkomstsluitende Partij haar handelingen in overeenstemming brengt met haar verplichtingen uit hoofde van deze Overeenkomst; of

c) eender welke andere vorm van herstelregeling waarmee de Overeenkomstsluitende Partij tegen wie de uitspraak is gericht, instemt.

10. De scheidsrechterlijke uitspraak is onherroepelijk en bindend voor de Partijen bij het geschil.

11. Elke Overeenkomstsluitende Partij draagt de kosten van haar vertegenwoordiging in de procedure. De kosten van het scheidsgerecht worden in gelijke delen gedragen door de Overeenkomstsluitende Partijen, tenzij het gerecht een andere kostenverdeling vastlegt.

HOOFDSTUK DRIE:

SLOTBEPALINGEN

ARTIKEL 21

VORIGE INVESTERINGEN

Deze Overeenkomst is eveneens van toepassing op investeringen die vóór de inwerkingtreding van deze Overeenkomst werden gedaan door investeerders van een Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, in overeenstemming met de wetten en voorschriften van laatstgenoemde.

ARTIKEL 22

INWERKINGTREDING EN DUUR

1. Deze Overeenkomst treedt in werking één maand na de datum waarop de Overeenkomstsluitende Partijen de akten van bekrachtiging hebben uitgewisseld. Ze blijft van kracht gedurende een tijdvak van tien jaar.

Tenzij ten minste zes maanden vóór de datum van het verstrijken van de geldigheidsduur door een van beide Overeenkomstsluitende Partijen mededeling van beëindiging is gedaan, wordt

deze Overeenkomst telkens voor een tijdvak van tien jaar stilzwijgend verlengd, met dien verstande dat elke Overeenkomstsluitende Partij zich het recht voorbehoudt de Overeenkomst te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van ten minste zes maanden vóór de datum van het verstrijken van de lopende termijn van geldigheid.

2. Ten aanzien van investeringen die vóór de datum van beëindiging van de Overeenkomst zijn gedaan, blijft deze van kracht gedurende een tijdvak van tien jaar vanaf de datum van beëindiging.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende vertegenwoordigers, daartoe naar behoren gemachtigd door hun onderscheiden Regeringen, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN te Mexico op 27 augustus 1998 in twee oorspronkelijke exemplaren in de Nederlandse, de Franse, de Spaanse en de Engelse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek. In geval van verschil in uitlegging is de Engelse tekst doorslaggevend.

VOOR DE BELGISCH-
LUXEMBURGSE
ECONOMISCHE UNIE:

VOOR DE REGERING
VAN DE VERENIGDE
MEXICAANSE STATEN:

Voor de Regering van het
Koninkrijk België handelend zowel in
eigen naam als in naam van de Regering
van
het Groothertogdom Luxemburg,
Voor de Vlaamse Regering,
Voor de Waalse Regering;
en Voor de Brusselse Hoofdstedelijke
Regering,

A G R E E M E N T
B E T W E E N
T H E B E L G O - L U X E M B U R G E C O N O M I C U N I O N
A N D
T H E U N I T E D M E X I C A N S T A T E S
O N T H E R E C I P R O C A L P R O M O T I O N A N D
P R O T E C T I O N O F I N V E S T M E N T S

A G R E E M E N T
BETWEEN THE BELGO-LUXEMBURG ECONOMIC UNION
A N D
THE UNITED MEXICAN STATES
ON THE RECIPROCAL PROMOTION AND
PROTECTION OF INVESTMENTS

THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF BELGIUM,
acting both in its own name and in the name
of the Government of the Grand-Duchy of Luxemburg,
by virtue of existing agreements,
the Walloon Government,
the Flemish Government,
and the Government of the Region of Brussels-Capital,
on the one hand,

and

THE GOVERNMENT OF THE UNITED MEXICAN STATES,
on the other hand,

(hereinafter referred to as "the Contracting Parties"),

DESIRING to strengthen their economic cooperation by creating favourable conditions for
investments by nationals of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

CHAPTER ONE : GENERAL PROVISIONS

ARTICLE 1

DEFINITIONS

For the purpose of this Agreement,

1. The term "investors" shall mean :

a) the "nationals", i.e. any natural person who, according to the legislation of the United Mexican States, of the Kingdom of Belgium or of the Grand-Duchy of Luxemburg, is considered as a citizen of the United Mexican States, of the Kingdom of Belgium or of the Grand-Duchy of Luxemburg, respectively;

b) the "companies", i.e. any legal person constituted in accordance with the legislation of the United Mexican States, of the Kingdom of Belgium or of the Grand-Duchy of Luxemburg and having its registered office in the territory of the United Mexican States, of the Kingdom of Belgium or of the Grand-Duchy of Luxemburg, respectively.

2. The term "investments" shall mean any kind of asset acquired or used by an investor of one Contracting Party, in order to achieve economic or management objectives in the territory of the other Contracting Party.

For greater clarity, the term investments shall only cover those investments which are created for the purpose of establishing lasting economic relations with an undertaking such as, in particular, investments which give the possibility of exercising an effective influence on the management thereof.

The following shall more particularly, though not exclusively, be considered as investments for the purpose of this Agreement :

a) movable and immovable property, acquired in the expectation or used for the purpose of economic benefit or business purposes, as well as any other rights in rem, such as mortgages, liens, pledges, usufruct and similar rights;

b) shares, corporate rights and any other kind of shareholdings, including minority ones, in companies constituted in the territory of one Contracting Party;

c) claims to money, to other assets and to any performance having an economic value, except for:

- i) claims to money that arise solely from commercial contracts for the sale of goods or services;
- ii) the extension of credit in connection with a commercial transaction, such as trade financing;
- iii) credits with a maturity of less than three years, by an investor in the territory of a Contracting Party to an investor in the territory of the other Contracting Party. However, the exception concerning credits with a maturity of less than three years, shall not apply to credits granted by an investor of a

Contracting Party to a company of the other Contracting Party that is owned or controlled by the former investor;

- d) copyrights, industrial property rights, technical processes, trade names and good will;
- e) concessions granted under public law or under contract.

Changes in the legal form in which assets and capital have been invested or reinvested shall not affect their designation as "investments" for the purpose of this Agreement, provided that the result of such changes is included in the aforesaid definition.

3. A payment obligation from, or the granting of a credit to a Contracting State or a state enterprise is not considered an investment.

4. The term "returns" shall mean the proceeds of an investment and shall include in particular, though not exclusively, profits, interests, capital increases, dividends, royalties.

5. The term "territory" shall apply to the territory of the United Mexican States, to the territory of the Kingdom of Belgium and to the territory of the Grand-Duchy of Luxemburg, as well as to the maritime areas, i.e. the marine and underwater areas which extend beyond the territorial waters, of the States concerned and upon which the latter exercise, in accordance with international law, their sovereign rights and their jurisdiction for the purpose of exploring, exploiting and preserving natural resources.

ARTICLE 2

PROMOTION OF INVESTMENTS

Each Contracting Party shall promote investments in its territory by investors of the other Contracting Party and shall accept such investments in accordance with its legislation.

ARTICLE 3

PROTECTION OF INVESTMENTS

1. All investments made by investors of one Contracting Party shall enjoy a fair and equitable treatment in the territory of the other Contracting Party.

2. Except for measures required to maintain public order or for national security, such investments shall enjoy continuous protection and security, i.e. excluding any arbitrary or discriminatory measure which could hinder, either in law or in practice, the management, maintenance, use, possession or liquidation thereof.

3. Nothing in this Agreement would prevent a Contracting Party to require a company in its territory, owned or controlled by an investor of the other Contracting Party, to provide routine information for statistical purposes concerning the investment. Each Contracting Party shall protect business information from any disclosure that would prejudice the competitive position of the investment.

ARTICLE 4

MOST FAVOURED NATION

1. The treatment and protection referred to in this Agreement shall at least be equal to those enjoyed by investors of a third State and shall in no case be less favourable than those recognized under international law.
2. However, such treatment and protection shall not cover the privileges granted by one Contracting Party to the investors of a third State pursuant to its participation in or association with a free trade zone, a customs union, a common market or any other form of regional economic organization, or by virtue of an agreement on the avoidance of double taxation or any other agreement in tax matters.

ARTICLE 5

EXPROPRIATION AND COMPENSATION

1. Each Contracting Party undertakes not to adopt any measure of expropriation or nationalization or any other measure tantamount to nationalization or expropriation of an investment belonging to investors of the other Contracting Party.
2. If reasons of public purpose, security or national interest require a derogation from the provisions of paragraph 1, the following conditions shall apply:
 - a) the measures shall be taken under due process of law;
 - b) the measures shall not be discriminatory;
 - c) compensations shall be paid, in accordance with paragraph 3.
3. Compensation shall be equivalent to the fair market value or, in the absence of such a value, to the genuine value of the expropriated investment immediately before the expropriation took place and shall not reflect any change in value occurring because the intended expropriation had become known earlier. Valuation criteria shall include the going concern value, asset value, including declared tax value of tangible property, and other criteria, as appropriate, to determine the fair market value.

Compensation shall be paid without delay and shall be freely transferable and fully realisable. It shall bear interest at the normal commercial rate from the date of the determination of its amount until the date of its payment.
4. Investors of one Contracting Party whose investments suffer losses owing to war or other armed conflict, revolution, a state of national emergency or revolt in the territory of the other Contracting Party shall be granted by the latter Contracting Party a treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, at least equal to that which the latter Contracting Party grants to the investors of the most favoured nation.
5. In respect of matters dealt with in this Article, each Contracting Party shall grant to the investors of the other Contracting Party a treatment which shall at least be equal to that granted in its territory to the investors of the most favoured nation.

ARTICLE 6

TRANSFERS

1. Each Contracting Party shall guarantee that all payments relating to an investment made by an investor of the other Contracting Party may be freely transferred, including more particularly :

- a) amounts necessary for establishing, maintaining or expanding the investment;
- b) amounts necessary for payments under a contract, including amounts necessary for repayment of loans, royalties and other payments resulting from licences, franchises, concessions and other similar rights, as well as salaries of expatriate personnel;
- c) returns;
- d) proceeds from the total or partial liquidation of investments, including gains or increases in the invested capital;
- e) compensation paid pursuant to Article 5.

2. The nationals of each Contracting Party who have been authorized to work in the territory of the other Contracting Party in connection with an investment shall also be permitted to transfer an appropriate portion of their earnings to their country of origin.

3. Transfers may be made in a freely convertible currency at the market rate of exchange prevailing on the date of transfer in the territory of the Contracting Party from which the transfer is made.

4. Each Contracting Party shall issue the authorizations required to ensure that the transfers can be made without undue delay and with no other expenses than the usual taxes and costs.

5. Notwithstanding paragraphs 1 to 4 of this Article, a Contracting Party may delay or prevent a transfer through the equitable, non-discriminatory and good faith application of measures :

(a) to protect the rights of creditors,

(b) relating to or ensuring compliance with laws and regulations

(i) on the issuing, trading and dealing in securities, futures and derivatives,

(ii) concerning reports or records of transfers, or

(c) in connection with criminal offences and orders or judgements in administrative and adjudicatory proceedings;

provided that such measures and their application shall not be used as a means of avoiding the Contracting Party's commitments or obligations under the Agreement.

6. In case of serious balance of payments difficulties or the threat thereof, each Contracting Party may temporarily, but only for a period not exceeding twelve months, restrict transfers of proceeds from the total or partial liquidation of investments, including gains or increases in the invested capital. These restrictions would be imposed on an equitable, non-discriminatory and in good faith basis.

ARTICLE 7

SUBROGATION

If a Contracting Party or its designated agency makes a payment under an indemnity, guarantee or contract of insurance against non-commercial risks given in respect of an investment by an investor in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognise the assignment of any right or claim of such investor to the former Contracting Party or its designated agency and the right of the former Contracting Party or its designated agency to exercise by virtue of subrogation any such right or claim to the same extent as its predecessor in title.

However, in case of a dispute, only the investor or a privately owned legal person to which the Contracting Party or its designated agency has assigned its rights may initiate, or participate in proceedings before a national tribunal or submit the case to international arbitration in accordance with the provisions of Article 10 of this Agreement.

ARTICLE 8

APPLICABLE REGULATIONS

If an issue relating to investments is covered both by this Agreement and by the national legislation of one Contracting Party or by international conventions, existing or subscribed to by the Parties in the future, the investors of the other Contracting Party shall be entitled to avail themselves of the provisions that are the most favourable to them.

ARTICLE 9

SPECIFIC AGREEMENTS

Each Contracting Party shall observe any other obligations it has assumed in writing, with regard to investments in its territory by investors of the other Contracting Party. Disputes arising from such obligations shall be settled under the terms of the specific agreement underlying the obligations.

CHAPTER TWO : DISPUTE SETTLEMENT

SECTION I

SETTLEMENT OF DISPUTES BETWEEN A CONTRACTING PARTY AND AN INVESTOR OF THE OTHER CONTRACTING PARTY

ARTICLE 10

SCOPE AND STANDING

1. This Section applies to disputes between a Contracting Party and an investor of the other Contracting Party arising from the date the Agreement enters into force, concerning an alleged breach of an obligation of the former under this Agreement which causes loss or damage to the investor or its investment. A company that is an investment in the territory of a Contracting Party made by an investor of the other Contracting Party, may not submit a claim to arbitration under this Section.
2. If an investor of a Contracting Party or his investment that is a company in the territory of the other Contracting Party initiates proceedings before a national tribunal with respect to a measure that is alleged to be a breach of this Agreement, the dispute may only be submitted to arbitration under this Section if the competent national tribunal has not rendered judgement in the first instance on the merits of the case. The foregoing does not apply to administrative proceedings before the administrative authorities executing the measure that is alleged to be a breach.
3. In case an investor of a Contracting Party submits a claim to arbitration, neither the investor nor his company that is an investment in the territory of the other Contracting Party, may initiate or continue proceedings before a national tribunal.

ARTICLE 11

MEANS OF SETTLEMENT, TIME PERIODS

1. Such a dispute should, if possible, be settled by negotiation or consultation. If it is not so settled, the investor may choose to submit it for resolution:
 - a) to the competent courts or tribunals of the Contracting Party to the dispute;
 - b) in accordance with any applicable previously agreed dispute settlement procedure, or
 - c) in accordance with this Article to:
 - i) the International Centre for Settlement of Investment Disputes ("the Centre"), established pursuant to the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and nationals of other States ("the ICSID Convention"), if the Contracting Party of the investor and the Contracting Party to the dispute are both parties to the ICSID Convention;

ii) the Centre under the rules governing the Additional Facility for the Administration of Proceedings by the Secretariat of the Centre, if the Contracting Party of the investor or the Contracting Party to the dispute, but not both, is a party to the ICSID Convention;

iii) an ad hoc arbitration tribunal established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law ("UNCITRAL");

iv) the International Chamber of Commerce, by an ad hoc tribunal under its rules of arbitration.

2. The applicable arbitration rules shall govern the arbitration except to the extent modified by this Section.

3. A dispute may be submitted for resolution pursuant to paragraph (1) c), provided that six months have elapsed since the events giving rise to the claim occurred and provided that the investor has delivered to the Contracting Party, party to the dispute, written notice of his intention to submit a claim to arbitration at least 60 days in advance, but not later than 3 years from the date the investor first acquired or should have acquired knowledge of the events which gave rise to the dispute.

ARTICLE 12

CONTRACTING PARTY CONSENT

Each Contracting Party hereby gives its unconditional consent to the submission of a dispute to international arbitration in accordance with this Section.

ARTICLE 13

FORMATION OF THE ARBITRAL TRIBUNAL

1. Unless the parties to the dispute agree otherwise, the arbitral tribunal shall comprise three members. Each party to the dispute shall appoint one member and these two members shall agree upon a third member as their chairman.

2. Members of arbitral tribunals shall have experience in international law and investment matters.

3. If an arbitral tribunal has not been constituted within 90 days from the date the claim was submitted to arbitration, either because a party to the dispute failed to appoint a member or the elected members failed to agree upon a chairman, the Secretary General of ICSID, on the request of any of the parties to the dispute, shall be invited to appoint, in his discretion, the member or members not yet appointed. Nevertheless, the Secretary General of ICSID, when appointing a chairman, shall assure that the chairman is a national of neither of the Contracting Parties.

ARTICLE 14

CONSOLIDATION

1. A tribunal of consolidation established under this Article shall be installed under the UNCITRAL Arbitration Rules and shall conduct its proceedings in accordance with those Rules, except as modified by this Section.
2. Proceedings will be consolidated in the following cases:
 - a) when an investor submits a claim on behalf of a company that he owns or controls and, simultaneously, another investor or other investors participating in the same company, but not controlling it, submit claims on their own behalf as a consequence of the same breaches of this Agreement; or
 - b) when two or more claims are submitted to arbitration arising from common legal and factual issues.
3. The tribunal of consolidation will decide the jurisdiction of the claims and will jointly review such claims, unless it determines that the interests of any party to the dispute are harmed.

ARTICLE 15

PLACE OF ARBITRATION

Any arbitration under this Section shall, at the request of any party to the dispute, be held in a State that is party to the United Nations Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards (the New York Convention). Claims submitted to arbitration under this Schedule shall be considered to arise out of a commercial relationship or transaction for purpose of Article 1 of the New York Convention.

ARTICLE 16

INDEMNIFICATION

A Contracting Party shall not assert as a defence, counter-claim, right of set-off or for any other reason, that indemnification or other compensation for all or part of the alleged losses or damages has been received or will be received pursuant to an indemnity, guarantee or insurance contract.

ARTICLE 17

APPLICABLE LAW

A tribunal established under this Section shall decide the dispute in accordance with this Agreement and applicable rules and principles of international law.

ARTICLE 18

AWARDS AND ENFORCEMENT

1. Arbitration awards may provide the following forms of relief:
 - a) a declaration that the Contracting Party has failed to comply with its obligations under this Agreement;
 - b) pecuniary compensation, which shall include interest from the time the loss or damage was incurred until the time of payment;
 - c) restitution in kind in appropriate cases, provided that the Contracting Party may pay pecuniary compensation in lieu thereof where restitution is not practicable; and
 - d) with the agreement of the parties to the dispute, any other form of relief.
2. Arbitration awards shall be final and binding only upon the parties to the dispute and only with respect to the particular case.
3. The final award will only be published if there is written agreement by both parties to the dispute.
4. An arbitral tribunal shall not order a Contracting Party to pay punitive damages.
5. Each Contracting Party shall, in its territory, make provision for the effective enforcement of awards made pursuant to this Article and shall carry out without delay any such award issued in a proceeding to which it is party.
6. An investor may seek enforcement of an arbitration award under the ICSID Convention or the New York Convention.

ARTICLE 19

EXCLUSIONS

The dispute settlement provisions of this Section shall not apply to the resolutions adopted by a Contracting Party which, in accordance with its legislation, and for national security reasons, prohibit or restrict the acquisition by investors of the other Contracting Party of an investment in the territory of the former Contracting Party, owned or controlled by its nationals.

SECTION II**DISPUTE SETTLEMENT BETWEEN THE CONTRACTING PARTIES RELATING TO
THE INTERPRETATION OR APPLICATION OF THIS AGREEMENT****ARTICLE 20**

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall, as far as possible, be settled amicably or through consultations, mediation or conciliation. Should the Contracting Parties agree on a controversial issue, a written understanding shall be drafted and approved by the Contracting Parties.
2. At the request of either Contracting Party, a dispute concerning the interpretation or application of this Agreement may be submitted to an arbitral tribunal for decision not earlier than four months after such request has been notified to the other Contracting Party.
3. A Contracting Party shall not initiate proceedings under this Article for a dispute regarding the infringement of rights of an investor which that investor has submitted to proceedings under Section I, unless the other Contracting Party has failed to abide by or comply with the award rendered in that dispute. In this case, the arbitral tribunal established under this article, on delivery of a request by a Contracting Party whose investor was a party to the dispute, may award:
 - a) a declaration that the failure to abide by or comply with the final award is in contravention of the obligations of the other Contracting Party under this Agreement; and
 - b) a recommendation that the other Contracting Party abide by or comply with the final award.
4. Such arbitral tribunal shall be constituted ad-hoc as follows: each Contracting Party shall appoint one member and these two members shall agree upon a national of a third State as their chairman. Such members shall be appointed within two months from the date one Contracting Party has informed the other Contracting Party, that it intends to submit the dispute to an arbitral tribunal, the chairman of which shall be appointed within two further months.
5. If the periods specified in paragraph 4) are not observed, either Contracting Party may, in the absence of any other relevant arrangement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments. If the President of the International Court of Justice is a national of either of the Contracting Parties or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President or, in case of his inability, the member of the International Court of Justice next in seniority should be invited under the same conditions to make the necessary appointments.
6. Members of an arbitral tribunal shall be independent and impartial.
7. The arbitral tribunal will decide disputes in accordance with this Agreement and the applicable rules and principles of international law.
8. The arbitral tribunal shall determine its own procedures, including recourse to the Permanent Court of Arbitration Optional Rules for Arbitrating Disputes, unless the Contracting Parties agree otherwise. The arbitral tribunal shall reach its decision by a majority of votes.

9. The arbitral tribunal, in its award, shall set out its findings of law and fact, together with the reasons therefore, and may, at the request of a Contracting Party, award the following forms of relief:

a) a declaration that an action of a Contracting Party is in contravention of its obligations under this Agreement;

b) a recommendation that a Contracting Party brings its actions in to conformity with its obligations under this Agreement; or

c) any other form of relief to which the Contracting Party against whom the award is made, consents.

10. The arbitration award shall be final and binding upon the Parties to the dispute.

11. Each Contracting Party shall pay the cost of its representation in the proceedings. The cost of the arbitral tribunal shall be paid for equally by the Contracting Parties, unless the tribunal directs that they be shared differently.

CHAPTER THREE: FINAL PROVISIONS

ARTICLE 21

PREVIOUS INVESTMENTS

This Agreement shall also apply to investments made before its entry into force by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the latter's laws and regulations.

ARTICLE 22

ENTRY INTO FORCE AND DURATION

1. This Agreement shall enter into force one month after the date of exchange of the instruments of ratification by the Contracting Parties. The Agreement shall remain in force for a period of ten years.

Unless notice of termination is given by either Contracting Party at least six months before the expiry of its period of validity, this Agreement shall be tacitly extended each time for a further period of ten years, it being understood that each Contracting Party reserves the right to terminate the Agreement by notification given at least six months before the date of expiry of the current period of validity.

2. Investments made prior to the date of termination of this Agreement shall be covered by this Agreement for a period of ten years from the date of termination.

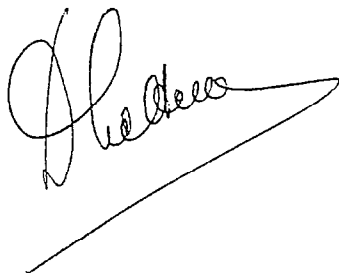
IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE at Mexico City, on 27 th august 1998, in two original copies, each in the Spanish, French, Dutch and English languages, all texts being equally authentic. The text in the English language shall prevail in case of difference of interpretation.

FOR THE BELGO-LUXEMBURG
ECONOMIC UNION :

For the Government of the Kingdom
of Belgium acting both in its own
name and in the name of the
Government
of the Grand-Duchy of Luxemburg,
For the Walloon Government,
For the Flemish Government,
and For the Government of the
Region
of Brussels-Capital,

FOR THE GOVERNMENT
OF THE UNITED MEXICAN STATES

BIJLAGE 3 :

OVEREENKOMST TUSSEN DE BLEU EN DE REPUBLIEK EL SALVADOR

OVEREENKOMST
TUSSEN
DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE
EN
DE REGERING VAN DE REPUBLIEK EL SALVADOR
INZAKE
DE WEDERZIJDS BEVORDERING EN BESCHERMING
VAN INVESTERINGEN

**OVEREENKOMST
TUSSEN
DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE
EN
DE REGERING VAN DE REPUBLIEK EL SALVADOR
INZAKE
DE WEDERZIJDS BEVORDERING EN BESCHERMING
VAN INVESTERINGEN**

DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIË,
handelend mede in de naam van
de Regering van het Groothertogdom Luxemburg, krachtens bestaande overeenkomsten,
de Vlaamse Regering,
de Waalse Regering,
en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
enerzijds

en

DE REGERING VAN DE REPUBLIEK EL SALVADOR,
anderzijds

(hierna te noemen de "Overeenkomstsluitende Partijen")

VERLANGENDE hun economische samenwerking te versterken door het scheppen van gunstige voorwaarden voor de verwezenlijking van investeringen door onderdanen van één der Overeenkomstsluitende Partijen op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij,

ZIJN OVEREENGEKOMEN ALS VOLGT :

ARTIKEL 1

Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van deze Overeenkomst,

1. Betekent het begrip "investeerders" :

- a) de "onderdanen", dit wil zeggen elke natuurlijke persoon die, volgens de wetgeving van het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of van de Republiek El Salvador beschouwd wordt als onderdaan van respectievelijk het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of van de Republiek El Salvador ;
- b) - Voor de Belgisch-Luxemburgs Economisch Unie, de "vennootschappen", dit wil zeggen elke rechtspersoon die is opgericht overeenkomstig de wetgeving van het Koninkrijk België of het Groothertogdom Luxemburg en die zijn maatschappelijke zetel heeft op het grondgebied van respectievelijk het Koninkrijk België of het Groothertogdom Luxemburg.
- Voor de Republiek El Salvador, de rechtspersonen opgericht overeenkomstig de wetgeving van om het even welk land en rechtsstreeks of onrechtsstreeks onder de controle van natuurlijke personen van deze Partij of van rechtspersonen waarvan de zetel zich bevindt op het territorium van deze Partijen waar de juridische persoon zijn belangrijkste economische activiteit uitoefent.

2. Betekent het begrip "investering" om het even welke vorm van activa en elke rechtstreekse of onrechtstreekse inbreng in speciën, natura of diensten, die worden geïnvesteerd of geherinvesteerd in om het even welke economische sector. --

Als investeringen in de zin van deze Overeenkomst gelden meer bepaald, maar niet uitsluitend :

- a) de roerende en onroerende goederen alsook alle andere zakelijke rechten, zoals hypotheken, voorrechten, panden, vruchtgebruik en gelijkaardige rechten ;
- b) de aandelen, deelbewijzen en alle andere vormen van deelneming, zelfs minoritair of onrechtstreeks, in vennootschappen die zijn opgericht op het grondgebied van één der Overeenkomstsluitende Partijen ;
- c) de obligaties, vorderingen en rechten op enige prestatie met economische waarde ;
- d) de auteursrechten, rechten van industriële eigendom, technische procédés, gedeponeerde namen en handelsfondsen ;
- e) de publiekrechtelijke of contractuele concessies, waaronder die betreffende de prospectie, de teelt, de ontginning of winning van natuurlijke rijkdommen.

Geen enkele verandering in de juridische vorm waarin de activa en kapitalen werden geïnvesteerd of geherinvesteerd brengt hun kwalificatie als "investering" als bedoeld in deze Overeenkomst in het gedrang.

3. Betekent het begrip "inkomsten" de bedragen die voortvloeien uit een investering, en namelijk maar niet uitsluitend, de winsten, intresten, kapitaalaangroei, dividenden, royalties of vergoedingen.
4. Betekent de term "grondgebied":
 - voor de Belgisch-Luxemburgs Economische Unie, het territorium van het Koninkrijk België en het territorium van het Groothertogdom Luxemburg evenals de maritieme gebieden, met name de gebieden op en onder zee, die zich voorbij de territoriale wateren van de betrokken Staat uitstrekken en op dewelke deze, overeenkomstig het internationaal recht, zijn soevereine rechten en zijn rechtsmacht uitoefent met het oog op het onderzoek, de ontginning en het behoud van de natuurlijke rijkdommen.
 - voor de Republiek El Salvador, het grondgebied, het maritieme en luchtgebied onderworpen aan de soevereiniteit van elke Partij in overeenstemming met de respectieve wetgevingen en met het internationaal recht.

ARTIKEL 2

Bevordering van investeringen

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij moedigt investeringen op haar grondgebied door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij aan en laat deze investeringen toe in overeenstemming met haar wetgeving.
2. Elke Overeenkomstsluitende Partij laat in het bijzonder het sluiten en uitvoeren toe van licentiecontracten en van overeenkomsten inzake commerciële, administratieve of technische bijstand, voor zover deze activiteiten verband houden met investeringen.

ARTIKEL 3

Bescherming van de investeringen

1. Alle rechtstreekse en onrechtstreekse investeringen uitgevoerd door investeerders van één der Overeenkomstsluitende Partijen genieten op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij een billijke en rechtvaardige behandeling.
2. Onder voorbehoud van maatregelen noodzakelijk voor de handhaving van de openbare orde, genieten die investeringen een voortdurende veiligheid en bescherming, met uitsluiting van elke ongerechtvaardigde of discriminatoire maatregel die, in rechte of in feite, het beheer, de instandhouding, het gebruik, het genot of de vereffening ervan zou kunnen belemmeren.
3. De in de paragrafen 1 en 2 omschreven behandeling en bescherming zijn ten minste gelijk aan die welke de investeerders van een derde Staat genieten en zijn in geen geval minder gunstig dan die welke het internationaal recht waarborgt.

4. Die behandeling en bescherming strekken zich evenwel niet uit tot de voorrechten die een Overeenkomstsluitende Partij toekent aan investeerders van een derde Staat, op grond van haar lidmaatschap van of associatie met een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt of iedere andere vorm van regionale economische organisatie.

ARTIKEL 4

Eigendomsberovende of -beperkende maatregelen

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich ertoe geen enkele maatregel tot onteigening of nationalisatie te treffen, noch enige andere maatregel die tot gevolg heeft dat de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij rechtstreeks of onrechtstreeks het bezit ontnomen wordt van de investeringen die hen toebehoren op haar grondgebied.
2. Wanneer een afwijking van paragraaf 1 wordt gerechtvaardigd door het openbaar nut, de veiligheid of het nationaal belang, dan moeten de volgende voorwaarden vervuld worden :
 - a) de maatregelen worden genomen volgens een wettelijke procedure ;
 - b) ze zijn noch discriminatoir, noch strijdig met een bijzondere verbintenis ;
 - c) ze gaan vergezeld van maatregelen die voorzien in de betaling van een gepaste en effectieve schadevergoeding.
3. Het bedrag van de schadevergoedingen moet overeenstemmen met de marktwaarde van de betrokken investeringen op de dag voor de datum waarop de maatregelen worden getroffen of bekendgemaakt.

De schadevergoedingen worden betaald in de munt van de Staat waartoe de investeerder behoort of in een andere convertibele munt. Ze worden zonder vertraging uitgekeerd en kunnen vrij worden overgemaakt. Ze brengen rente op aan het normale banktarief vanaf de datum van hun vaststelling tot aan deze van hun betaling.

4. De investeerders van één der Overeenkomstsluitende Partijen waarvan de investeringen schade zouden lijden ingevolge een oorlog of een ander gewapend conflict, een revolutie, een nationale noodtoestand of een opstand op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, genieten vanwege die laatste een behandeling die ten minste gelijk is aan die welke aan investeerders van de meest begunstigde natie wordt verleend voor wat de teruggaven, schadeloosstellingen, compensaties of andere schadevergoedingen betreft.
5. Voor de in dit artikel behandelde kwesties zal elke Overeenkomstsluitende Partij aan de investeerders van de andere Partij een behandeling verlenen die ten minste gelijk is aan die welke ze op haar grondgebied geeft aan de investeerders van de meest begunstigde natie. Die behandeling zal in geen geval minder gunstig zijn dan die welke het internationaal recht waarborgt.

ARTIKEL 5

Overmakingen

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij verleent aan de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij, de vrije overmaking naar of vanuit haar grondgebied, van alle betalingen inzake een investering, en meer bepaald van :
 - a) bedragen bestemd om een investering tot stand te brengen, te behouden of te ontwikkelen ;
 - b) bedragen bestemd voor de betaling van contractuele verplichtingen, inbegrepen de bedragen die nodig zijn voor de terugbetaling van leningen, royalties en andere betalingen ingevolge licenties, franchising, concessies en andere gelijkaardige rechten, evenals de vergoeding van geëxpatrieerde werknemers ;
 - c) de opbrengsten van investeringen ;
 - d) de opbrengst van de volledige of gedeeltelijke vereffening van investeringen, inbegrepen de meerwaarden of verhogingen van geïnvesteerd kapitaal ;
 - e) de ingevolge artikel 4 betaalde schadevergoedingen.
2. De onderdanen van elk der Overeenkomstsluitende Partijen die uit hoofde van een investering op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij mogen werken, mogen tevens een passend deel van hun loon overmaken naar hun land van oorsprong.
3. De overmakingen gebeuren in een vrijelijk omwisselbare munt, tegen de koers die op de datum ervan van toepassing is op de contanttransacties in de gebruikte munt.
4. Elk der Overeenkomstsluitende Partijen levert de nodige vergunningen af om ervoor te zorgen dat de overmakingen zonder vertraging kunnen gebeuren, zonder andere onkosten dan de gebruikelijke taksen en kosten.
5. De in dit artikel vermelde waarborgen zijn ten minste gelijk aan die welke worden gegeven aan de investeerders van de meest begunstigde natie.

ARTIKEL 6

Subrogatie

1. Indien één der Overeenkomstsluitende Partijen of een openbare instelling ervan schadevergoedingen uitbetaalt aan haar eigen investeerders op grond van een garantie voor een investering, dan erkent de andere Overeenkomstsluitende Partij dat de rechten en vorderingen van de investeerders zijn overgedragen aan de betrokken Overeenkomstsluitende Partij of openbare instelling.
2. In verband met de overgedragen rechten kan de andere Overeenkomstsluitende Partij aan de verzekeraar die in de rechten van de schadeloosgestelde investeerder is getreden, de verplichtingen opleggen die wettelijk of contractueel op die investeerder rusten.

ARTIKEL 7

Toepasbare regels

Als een kwestie in verband met investeringen tegelijk wordt geregeld door deze Overeenkomst, maar ook door de nationale wetgeving van één der Overeenkomstsluitende Partijen, of door bestaande internationale overeenkomsten of overeenkomsten die door de Partijen in de toekomst zullen ondertekend worden, dan kunnen de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij zich beroepen op de bepalingen die voor hen het gunstigst zijn.

ARTIKEL 8

Bijzondere overeenkomsten

1. Investeringsen waarvoor een bijzondere overeenkomst werd gesloten tussen één der Overeenkomstsluitende Partijen en investeerders van de andere Partij, zijn onderworpen aan de bepalingen van deze Overeenkomst en aan die van de bijzondere overeenkomst.
2. Elk der Overeenkomstsluitende Partijen leeft steeds de verbintenissen na die ze tegenover investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij is aangegaan.

ARTIKEL 9

Regeling van geschillen met betrekking tot de investeringen

1. Van elk investeringsgeschil tussen een investeerder van één der Overeenkomstsluitende Partijen en de andere Overeenkomstsluitende Partij wordt door de meest gerede partij schriftelijk kennis gegeven, vergezeld van een voldoende gedetailleerd memorandum.

In de mate van het mogelijke zullen de partijen proberen dat geschil op minnelijke wijze te regelen door middel van onderhandelingen, eventueel door beroep te doen op een onderzoek van een derde, of anders door een verzoeningsprocedure tussen de Overeenkomstsluitende Partijen langs diplomatieke weg.

2. Wanneer er geen minnelijke schikking getroffen werd door een rechtstreeks akkoord tussen de partijen die bij het geschil betrokken zijn, noch verzoening bereikt werd langs diplomatieke weg binnen zes maanden na de kennisgeving, dan wordt het geschil, naar de keuze van de investeerder, ofwel aan de bevoegde rechtsmacht van de Staat waar de investering gedaan werd, ofwel aan internationale arbitrage, onderworpen.

Met dat doel geeft elk der Overeenkomstsluitende Partijen haar voorafgaande en onherroepelijke toestemming om elk geschil aan dergelijke arbitrage te onderwerpen. Die toestemming houdt in dat ze niet zullen eisen dat eerst de interne administratieve of juridische procedures worden uitgeput.

3. Als internationale arbitrage wordt gevraagd, wordt het geschil voorgelegd aan het Internationaal Centrum voor Regeling van Investeringsgeschillen (I.C.S.I.D.), dat werd opgericht door het "Verdrag tot regeling van investeringsgeschillen tussen Staten en onderdanen van andere Staten", ter ondertekening opgesteld te Washington op 18 maart 1965.
4. Geen van de Overeenkomstsluitende Partijen, die betrokken is bij een geschil, zal in enig stadium van de arbitrageprocedure of van de uitvoering van een scheidsrechterlijke uitspraak, als verweer aanvoeren dat de investeerder die tegenpartij is bij het geschil, een vergoeding ter uitvoering van een verzekeringspolis of van de in artikel 6 van deze Overeenkomst vermelde garantie heeft ontvangen, die het geheel of een gedeelte van zijn verliezen dekt.
5. De arbitragerechtbank zal beslissen op grond van het nationale recht van de Overeenkomstsluitende Partij die partij is bij het geschil en op het grondgebied van dewelke de investering gesitueerd is, met inbegrip van de regels inzake wetsconflicten, de bepalingen van deze Overeenkomst, de bepalingen van de bijzondere overeenkomst die eventueel werd gesloten met betrekking tot de investering, en de beginselen van internationaal recht.
6. De arbitragebeslissingen zijn definitief en bindend voor de partijen bij het geschil. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich ertoe ze uit te voeren overeenkomstig haar nationale wetgeving.

ARTIKEL 10

Meest begunstigde Natie

Voor alle kwesties met betrekking tot de behandeling van investeringen, genieten de investeerders van elk der Overeenkomstsluitende Partijen op het grondgebied van de andere Partij, de behandeling van de meest begunstigde natie.

ARTIKEL 11

Geschillen tussen de Overeenkomstsluitende Partijen inzake interpretatie of toepassing

1. Elk geschil betreffende de interpretatie of de toepassing van deze Overeenkomst moet, indien mogelijk, worden geregeld langs diplomatieke weg.
2. Bij gebrek aan een regeling langs diplomatieke weg wordt het geschil voorgelegd aan een gemengde commissie samengesteld uit vertegenwoordigers van beide Partijen ; die commissie vergadert op verzoek van de meest gerede Partij en zonder ongerechtvaardigde vertraging.
3. Indien de gemengde commissie het geschil niet kan regelen, wordt het op verzoek van de één of de andere Overeenkomstsluitende Partij onderworpen aan een arbitrageprocedure, die voor elk geval apart als volgt wordt ingesteld :

Elke Overeenkomstsluitende Partij zal een scheidsrechter aanwijzen binnen een periode van twee maanden vanaf de datum waarop één der Overeenkomstsluitende Partijen de andere in kennis heeft gesteld van haar voornemen het geschil aan arbitrage te onderwerpen. Binnen twee maanden na hun aanstelling duiden deze twee scheidsrechters in onderling overleg een onderdaan van een derde Staat aan als voorzitter van het college van scheidsrechters.

Indien deze termijnen niet worden nageleefd, zal de één of de andere Overeenkomstsluitende Partij de Voorzitter van het Internationaal Gerechtshof verzoeken de benoeming te doen van de niet-aangewezen scheidsrechter of scheidsrechters.

Indien de Voorzitter van het Internationaal Gerechtshof onderdaan is van de één of de andere Overeenkomstsluitende Partij of van een Staat waarmee de één of de andere Overeenkomstsluitende Partij geen diplomatieke betrekkingen heeft, of als hij om een andere reden zijn functie niet kan uitoefenen, wordt de Ondervoorzitter van het Internationaal Gerechtshof verzocht die benoeming te doen.

4. Het aldus samengestelde college stelt zijn eigen procedureregels vast. Zijn beslissingen worden bij meerderheid van stemmen genomen ; ze zijn definitief en bindend voor de Overeenkomstsluitende Partijen.
5. Elke Overeenkomstsluitende Partij zal de kosten die zijn verbonden aan de aanwijzing van haar scheidsrechter dragen. De uitgaven met betrekking tot de aanwijzing van de derde scheidsrechter en de werkingskosten van het college worden gelijkelijk gedragen door de Overeenkomstsluitende Partijen.

ARTIKEL 12

Vroegere investeringen

Deze Overeenkomst is eveneens van toepassing op de voor zijn inwerkingtreding uitgevoerde investeringen, verricht door investeerders van één der Overeenkomstsluitende Partijen op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, en dit in overeenstemming met haar wetten en reglementen.

ARTIKEL 13

Inwerkingtreding en duur

1. Deze Overeenkomst treedt in werking één maand na de datum waarop de Overeenkomstsluitende Partijen hun akten van bekrachtiging hebben uitgewisseld. Ze blijft van kracht gedurende een termijn van tien jaar.

Tenzij één der Overeenkomstsluitende Partijen ze ten minste zes maanden voor het einde van de geldigheidstermijn opzegt, wordt ze telkens stilzwijgend verlengd voor een nieuwe termijn van tien jaar, en elke Overeenkomstsluitende Partij behoudt zich het recht ze op te zeggen met kennisgeving ten minste zes maanden voor het einde van de lopende geldigheidstermijn.

2. Investerings die voor de datum van beëindiging van deze Overeenkomst werden verricht, blijven onder haar toepassing vallen gedurende een termijn van tien jaar na die datum.

TEN BLIJKE WAARVAN, de ondergetekende vertegenwoordigers, daartoe behoorlijk gemachtigd door hun onderscheiden regeringen, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN te Brussel, op 12 oktober 1999, in twee oorspronkelijke exemplaren, elk in de Nederlandse, Franse en de Spaanse taal, alle teksten gelijkelijk rechtsgeldig.

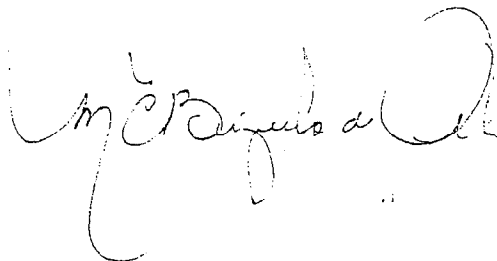
VOOR DE BELGISCH-LUXEMBURGSE
ECONOMISCHE UNIE :

VOOR DE REGERING VAN DE
REPUBLIC EL SALVADOR :

Voor de Regering van het Koninkrijk België,
handelend mede in de naam van
de Regering van het Groothertogdom
Luxemburg :

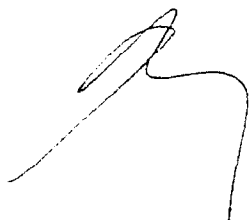

Louis MICHEL,
Vice-Eerste Minister en Minister van
Buitenlandse Zaken

Z.E. Lic. María Eugenia Brizuela de Avila,
Minister voor Buitenlandse Betrekkingen

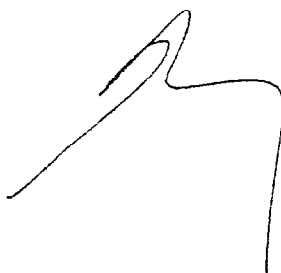
Voor de Vlaamse Regering :

Voor de Waalse Regering :

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'A' or 'H' shape with a vertical line extending downwards.

Voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering :

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'A' or 'H' shape with a vertical line extending downwards.